

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Támogató: Miniszterelnökség

Támogatott: Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány

Szerződés száma: GF/JSZF/100/8 (2020)

Képviselet: Csepreghy Nándor – igazgató

Bevezetés

A Miniszterelnökség (székhelye: 1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 2-4., törzskönyvi azonosító száma (PIR): 775290, adószáma: 15775292-2-41), mint Támogató, a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány támogatásáról szóló 1507/2018 (X. 15.) Kormány határozat 1. pontjára tekintettel „A magyar társadalom környezeti problémákkal szembeni érzékenységének növelése, a klímaváltozással szembeni fellépéssel kapcsolatos elkötelezettség kialakítása- 3.ütem” megnevezéssel benyújtott támogatási kérelmét elbírálta, és – összhangban az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 48. § (1) bekezdésében foglaltakkal – annak támogatásáról döntött.

A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány alapítói okiratában foglalt célja a magyar társadalom környezeti és fenntarthatósági problémákkal szembeni érzékenységének növelése, a helyi közösségek bevonása ezek megoldására. Ennek érdekében az Alapítvány többek között kiemelten támogatja a környezetvédelemmel és a klímaváltozással kapcsolatos ismeretek többszintű oktatásának kialakítását és fejlesztését, a társadalom környezettudatosságának fejlesztését.

Az Alapítvány támogatásból a Támogatói Okiratban rögzített szakmai program teljesítését vállalta, ezzel, illetve fentiekben részletezett alaptevékenységével hozzájárul a társadalmi kapcsolatok fejlesztéséhez és a Támogató közfeladatainak ellátásához.

Jelen beszámolóban részletesen bemutatjuk a szakmai program megvalósítása során tett intézkedéseket, megvalósult célokat, illetve ezek költségvonzatait.

Vállalások és teljesített feladatok

A következőkben ismertetjük a Támogatói Okiratban vállalt feladatokat és a megtett intézkedéseket.

5.1 Szakmai kutatások, publikációk:

A hazai klíma- és környezetvédelem egyik legfontosabb területe a hulladékgazdálkodás. Ezen rendszerek komplex újragondolását és szabályozását, ezek bevezetési, működtetési, pénzügyi, logisztikai, informatikai és kommunikációs stratégiájának és működési modelljeinek kidolgozását a téma szakértőivel, érdemi intézkedéseket, prevenciós eljárásokat tartalmazó szakmai anyagokat dolgozunk ki 2020. során az alábbi három kulcsterületen:

Termékdíjas rendszer átalakítása;

Betétdíjas rendszer kidolgozása;

Biológiailag lebomló hulladékok kezelése.

Mivel ezen rendszerek működtetése igényli a magyar lakosság közreműködését, így az Alapítvány 2020-ban további közvéleménykutatásokat végez a klímavédelem, továbbá a természet- és a környezetvédelem társadalmi kérdései, megoldandó problémái kapcsán, ennek

eredményeire építi a modellek működtetését, és az ezeket támogató kommunikációs stratégiát, kampányokat.

Folytatódik az együttműködés a Megyei Jogú Városokkal: az Alapítvány 2020. évben közbeszerzési eljárást indít ezen települések 2019. évre vonatkozó üvegházhatású gáz leltárának készítése, elemzése tárgyában. Ennek eredményei a települések klímastratégiai feladatainak megvalósítását segítik majd.

A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány kiemelt feladatának tekinti mind az ipari szegmens, mind a lakosság szemlélet formálását, törekszik azon területek, problémák azonosítására, melyeknél azonnali beavatkozás szükséges annak érdekében, hogy a jövő generációi egészséges környezetben élhessenek.

Az egyik fontos és kiemelt téma a hulladék kezelése, a hulladékgazdálkodás. A társadalom minden rétege, az ipar minden szereplője esetében elengedhetetlenül fontos, hogy alapvetően megváltozzon a hulladék megítélése, ezt nyersanyagforrásként kell kezelni, minél nagyobb hányadában az újrahasznosítására kell törekedni.

A körforgásos gazdaságra való áttéréshez tartozó egyik lépcső a hulladékban rejlő gazdasági potenciál maximális mértékű kiaknázása. A fenntarthatóság jegyében olyan rendszerek meghonosítása a cél, amelyek révén mind a felhasználóknak, mind a gyártóknak gazdasági érdeke fűződik ahhoz, hogy a csomagolások újra felhasználására sor kerüljön.

Szervezetünk a 2019. évtől kezdődően szoros együttműködést alakított ki számos szakértő céggel, köztük az IFUA Horváth & Partners Kft-vel, melynek tanácsadasi palettája, szakértelme és tapasztatai rendkívül széleskörűek. A fenti, hulladékgazdálkodást érintő célküzvések megvalósítása érdekében a Társaság az Alapítvány megbízásából másik forrása terhére megkezdte ugyan a termékdíjas és betétdíjas rendszer továbbfejlesztését érintő munkát, azonban jelen forrás tette lehetővé a téma teljes kidolgozását, megoldási javaslatok megfogalmazását.

A termékdíjról

Magyarországon főszabály szerint a termékdíj alanya a termék első belföldi forgalomba hozója, saját célú felhasználója vagy készletre vevője, ezt az adónemet a Nemzeti Adó- és Vámhivatal részére kell megfizetni.

A termékdíj köteles termékek felsorolása:

- az akkumulátor;
- a csomagolószerszám;
- az egyéb hőolajtermék;
- az elektromos, elektronikai berendezés;
- a gumiabroncs;
- a reklámhordozó papír;
- az egyéb műanyag termék;
- az egyéb vegyipari termék;
- az irodai papír.

A termékdíjas rendszer számos európai országban a hazainál hatékonyabban működik, a struktúra átalakítása mindenképpen javasolt. Külföldi esetekben, az úgynevezett EPR rendszerekben a gyártók licenz díjat fizetnek az arra létrehozott koordináló szervezet részére, kibocsátásukkal arányos mértékben, mely ezen bevételekből teljesíti arányos gyűjtési és hasznosítási kötelezettségeit.

Az eljárás mód magyarországi bevezetése esetén a gyártók kötelezettségeiknek kollektív módon, erre a célra létrehozott non-profit szervezeten keresztül tehetnének eleget.

A betétdíjas rendszer

A betétdíjas rendszer az egyszer használatos italcsomagolások esetén kerül bevezetésre, Európában már 10 országban működik, további 9 országban megfontolás, illetve előkészítés alatt.

A Németországban működő rendszerben a gyártók két típusú díjat fizetnek:

- tagsági díj a DRS (Betétdíj Rendszer Üzemeltető -Deposit-Refund System) operátornak, amivel teljesítik a jogi előírásokat. A DRS által kiadott vonalkóddal látják el a termékeiket és vezetik azokat a DRS adatbázisában.

- betétdíj, melyet a kiskereskedőnek fizetnek vissza, amely a lakossággal és egyéb végfelhasználókkal van kapcsolatban és elszámolási viszonyban.

A kereskedők minden csomagolótípust kötelesek visszavenni, kivételt képeznek ez alól a 200 négyzetméter alatti üzletek, amelyek csak az árusított termékkört kötelesek visszavenni. A gyűjtés automatával vagy manuálisan is egyaránt engedélyezett.

A betétdíjas rendszer lényege, hogy a díjfizetési kötelezettségek következtében mind a kereskedő, mind a végfelhasználó érdekeltek abban, hogy a használt italcsomagolások visszagyűjtése mindél hatékonyabban megtörténjen. A csomagolások a rendszerüzemeltető szervezet tulajdonába kerülnek vissza, az ő feladata gondoskodni az újbóli hasznosításukról.

Az új betétdíjas rendszer segítségével már a második működési évben elérhetők az uniós visszagyűjtési célok (üveg: 2025-ben 70%, 2030-ban 75%; műanyag: 2025-ben 50%, 2030-ban 55%; alumínium: 2025-ben 50%, 2030-ban 60%), az ezt meghaladó, 90% közeli visszagyűjtési arány az EU célok elérése után, néhány évvel később várható. A rendszer az első években önfelfinanszírozó, később a visszagyűjtési arányoktól és a visszagyűjtött anyagok aktuális piaci árától függően finanszírozási igény merülhet fel, hiszen a magas visszagyűjtési arányoknak köszönhetően alacsony lesz a vissza nem gyűjtött csomagolás rendszerben maradó betétdíja. A pótlólagos finanszírozást a gyártók biztosítják.

A visszagyűjtött anyagok hasznosításával kapcsolatban az a fontos, hogy ezt a feladatot magyar tulajdonú, a magyar gazdaságban stabil jelenléttel és hosszú távú stratégiával rendelkező vállalat(ok) végezzék azokban az anyagáramokban, melyekben a magyar piac megfelelő volumen biztosít a méretgazdaságos működéshez (PET és üveg). Kifejezetten fontosnak tartjuk, hogy a hazánkban keletkező és gyűjtött italcsomagolások az újrahasznosítás során visszakerüljenek a gyártókhöz, vagyis az általuk forgalomba hozott csomagolásokat újra felhasználva készüljenek az új csomagoló anyagok. Ez a körforgásos gazdaság lényege. Az iparági szereplőkkel való egyeztetés során a gyártók ezen célokkal egyetértettek.

Biológiailag lebomló hulladékok

A hatékony hulladékgazdálkodás elengedhetetlenül fontos része a biológiailag lebomló hulladékok kezelése, a kérdéskör megoldására vonatkozó javaslat szintén jelen támogatás révén készült el.

A biohulladékok lerakásuk esetén felelősek a hulladéklerakók metángáz képződéséért és a lerakók csurgalékvíz képződéséért egyaránt. Mindkét "termék" jelentősen környezetterhelő, csak speciális kialakítású és üzemeltetésű hulladéklerakókban sikerül a gáz egy részét összegyűjteni és hasznosítani, míg a csurgalékvíz önálló technológiával kerül tisztításra. Ilyen berendezésekkel a magyar hulladéklerakók jelenleg csak alacsony számban rendelkeznek. Elkülönített gyűjtés esetén a biohulladékok akár természetes talajjavítóként, akár zöld energiaként hasznosulhatnak, dupla hasznot eredményezve.

A biohulladékokra vonatkozó kötelezettségeket a meglévő jogszabályokban – különösen a hulladékról szóló törvényben és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatásra vonatkozó jogszabályban – volna szükséges szabályozni. Kiemelt kérdés az elkülönített gyűjtés és kezelés, melyre vonatkozóan 3 működési modellt mutatott be (vegyes, közszolgáltatói, piaci) a javaslatcsomag.

Hulladékkezelés – általános szabályozás kérdései

A lakosság Alaptörvénybe foglalt joga az egészséges környezethez való jog, amelynek lényeges része a hulladékgazdálkodási rendszerek megfelelő és hatékony kialakítása és működtetése révén elérhető környezeti és egészségvédelmi előny. A körforgásos gazdaságra való átállás, Európai Unió és a magyar jogszabályi előírások, hulladék gyűjtési és hasznosítási célértéke elérése, a jelenlegi intézményi és ellátási struktúra átgondolásával és hatékony végrehajtási gyakorlat kialakításával valósítható meg. Ezen folyamatok támogatásához a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány az IFUA Horváth & Partners Kft szakértői segítségével megkezdte a hulladékgazdálkodási üzleti szereplő hulladékgazdálkodási koncepciójának megismerését, validálását, továbbá alternatív modellek kidolgozására is sor került, mely modelleket összevetették a fent említett koncepcióval. A munka végcélja az volt, hogy megszülethessen a magyarországi viszonyoknak leginkább megfelelő, átfogó hulladékgazdálkodási koncepcióra vonatkozó döntés, melyet követően a szervezetek javaslatot tesznek a koncepció kormányhatározatban való leképezésére.

Az elfogadott koncepció szerint olyan Koncesszor szervezetre lesz szükség, melynek tevékenysége országosan a közszolgáltatás alá eső hulladékáramokra, a betét-és termékdíjjal érintett hulladéktípusokra (lakossági és ipari eredetű is beleértve) és annak minden alrendszerére kiterjed. Az említett hulladékáramokkal összefüggésben a Koncesszor lesz a felelős a Magyarország, mint EU-s tagállam jogszabályokból adódó hulladékgazdálkodási kötelezettségeinek teljesítéséért, a meghatározott célértékek eléréséért a megadott hulladékgazdálkodási spektrumon, ez a szervezet rendszerszervező/rendszerirányító szerepet tölt be a hulladékgazdálkodási piacon, a rendszerbe partnereket, alvállalkozókat csatlakoztathat be. A hulladékgazdálkodási alrendszereket közszolgáltatássá nyilvánítják, melynek üzemeltetője a Koncesszor lesz. A jövőbeni finanszírozás fő forrásai a következők lesznek: a fogyasztói díjak, az EPR/termékdíj, a haszonanyag értékesítés és a veszteség finanszírozás az állam által. A rendszer ellenőrzésére állami/hatósági felügyelet szükséges, melyet a Kormányhivatalok látnak el.

A hulladékgazdálkodást érintő a teljes elemzés és javaslatcsomagját az Alapítvány eljuttatta a terület illetékes döntéshozói, törvényalkotói felé.

Közvélemény kutatások

2020. évben az Alapítvány a következő közvéleménykutatásokat végeztette el a klímavédelem, továbbá a természet- és a környezetvédelem társadalmi kérdései, megoldandó problémái kapcsán, melyek eredményei alapvetően meghatározzák a szervezet fókuszpontjait, a kommunikációs stratégiát, a kampányokat:

Vélemények a megújuló energiaforrások használatáról

A megújuló energiaforrások háztartási és közösségi alkalmazásával kapcsolatos ismeretek és vélemények Magyarországon

A motorizációs trendek és autóhasználati szokások környezeti hatásai Magyarországon

Az elektromos autózás trendjei, és az ezzel kapcsolatos nézetek

Környezettudatosság és egyéni értékválasztás a fenntarthatóság kérdéseiben Magyarországon

A technológiai fejlődéssel, robotizációval kapcsolatos vélemények és kapcsolatuk a környezeti fenntarthatóság attitűdjeivel Magyarországon és Európában

Valamennyi kutatás szabadon elérhető az Alapítvány weboldalán, a www.kbka.org -on, így minden érdeklődő rendelkezésére áll.

Megyei Jogú Városok támogatása a klímavédelemben

A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány (KBKA) által meghirdetett, "23 db magyarországi megyei jogú város 2019. évi üvegházhatású gáz kibocsátási és elnyelési leltárainak elkészítése és elemzése" megnevezésű feladat elvégzésének lehetőségét, a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt közbeszerzési eljárásban az MVM Optimum Zrt. nyerte el.

Míg lakosságárányuk, továbbá a nemzetgazdaságban betöltött jelentős pozíciójuk eredményeképpen a megyei jogú városok meghatározó szerepet töltenek be Magyarország üvegházhatású gáz kibocsátásának alakulásában, addig annak arányára vonatkozóan nem álltak rendelkezésre pontos, azonos évre, azonos módszertan alapján előállított adatok. A vizsgálat szükségességét indokolta továbbá, hogy Magyarország által kitűzött középtávú klímapolitikai célok, valamint az „Under-2” kezdeményezés alatt tett kibocsátás-csökkentési vállalások teljesítéséhez szükséges feladatok megalapozásához elengedhetetlen egy adott évre a megyei jogú városok üvegházhatású gáz kibocsátásainak ismerete. A „leltározás” bázis éve a 2019-es esztendő volt.

Az ÜHG-leltárak a KEHOP 1.2.1 jelű, pályázat keretében kötelezően elvárt Klímabarát Települések Szövetsége (KbTSz) módszertan alapján készültek el, ahol nem álltak rendelkezésre 2019-es adatok, ott az KbTSz módszertanban megadott szempontok szerint kijelölt évre vonatkozóan kellett adatokat használni. A tevékenységhez igénybe vettek a publikusan elérhető adatbázisokat is, emellett szakmai konzultációkon és írásban az alábbi szereplőktől kértek egyedi adatokat:

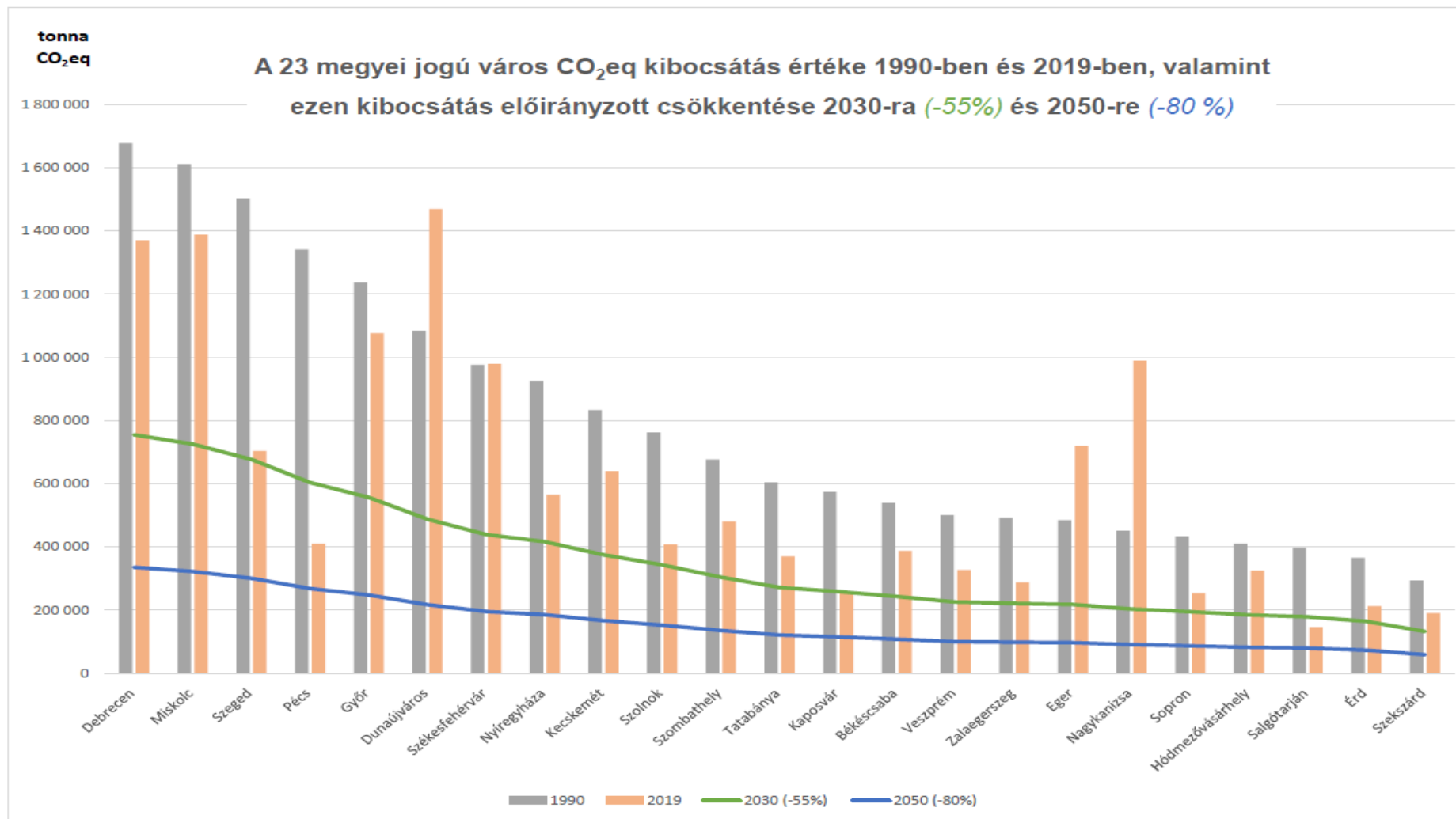
- a MJVK-k önkormányzatai, általuk irányított szervezetek egységei,
- a megyei jogú városokban működő ipari és távhőtermelő létesítmények üzemeltetői,
- a megyei jogú városok helyi közösségi közlekedését lebonyolító társaságok,
- az ún. „Nagyipari kibocsátások” kategóriában szereplő létesítmények,
- a településeken működő mező-, hulladék- és vízgazdálkodással foglalkozó vállalatok,
- a települési zöldterületek és erdők gondozásával foglalkozó vállalatok.

Az 1. ábra városonként tartalmazza a 2019. évi ÜHG-leltár értékét, a 1990-es bázist, illetve a 2030-ban és 2050-ben elérendő szintet.

Valamennyi Megyei Jogú Város esetben elkészült a csatolt „Áttekintő” (2. ábra), mely hat külön fejezetből épül fel: 1. Energiafogyasztás, 2. Nagyipari kibocsátás, 3. Közlekedés, 4. Mezőgazdaság, 5. Hulladékgazdálkodás, 6. Nyelők.

Az Áttekintőben szereplő adatok tájékoztató jellegűek, átfogó következtetések levonására – az adott értéket eredményező tényezők, okok elemzésével együtt – alkalmasak.

1. ábra: A 2019. évi ÜHG-leltár értéke, az 1990-es bázis, illetve a 2030-ban és 2050-ben elérendő szint

2. ábra: A felméréshez városenkénti bontásban (mind a 23 városra elkészült) is elkészült „Áttekintő”

Minta MJV ÜVEGHÁZGÁZ LETLÁR		SZÉN-DIOXID	METÁN	DINITROGÉN- OXID	ÖSSZESEN
		CO ₂	CH ₄	N ₂ O	
		t CO ₂ egyenérték			
KIBOCSÁTÁS	1. ENERGIAFOGYASZTÁS	232 721,43			232 721,43
	1.1. Áram	91 510,20			91 510,20
	1.2. Földgáz	132 030,81			132 030,81
	1.3. Távhő	0,00			0,00
	1.4. Szén és tűzifa	9 180,41			9 180,41
	2. NAGYIPARI KIBOCSÁTÁS	45 547,19	0,00	0,00	45 547,19
	2.1. Egyéb ipari energiafogyasztás	45 547,19	0,00	0,00	45 547,19
	2.2. Ipari folyamatok	0,00	0,00	0,00	0,00
	3. KÖZLEKEDÉS	81 774,35	0,00	0,00	81 774,35
	3.1. Helyi közlekedés	8 212,48			8 212,48
	3.2. Ingázás	463,92			463,92
	3.3. Állami utak	73 097,96			73 097,96
	4. MEZŐGAZDASÁG		3 904,11	7 995,69	11 899,81
	4.1. Állatállomány		2 368,43		2 368,43
	4.2. Hígtrágya		1 535,68	539,32	2 075,00
	4.3. Szántóföldek			7 456,38	7 456,38
	5. HULLADÉK		14 750,01	1 341,67	16 091,69
	5.1. Szilárd hulladékkezelés		12 499,20		12 499,20
	5.2. Szennyvízkezelés		2 250,81	1 341,67	3 592,49
	ÖSSZES KIBOCSÁTÁS	360 042,96	18 654,13	9 337,37	388 034,46
NAGYIPAR NÉLKÜL	314 495,78	18 654,13	9 337,37	342 487,28	
NYELÉS	6. Nyelők	-344,14		-344,14	
VÉGSŐ KIBOCSÁTÁS	359 698,82	18 654,13	9 337,37	387 690,32	
NAGYIPAR NÉLKÜL	314 151,64	18 654,13	9 337,37	342 143,13	

A 2030-ig történő települési tervezés szempontjából igazodási pont Magyarország 2019. évi kibocsátása, amely 64,4 (LULUCF szektorral 58,8) millió tonna CO₂eq. Az egy főre eső hazai emisszió mértéke 6 tonna körül alakult, amely az európai átlag alatt van. A megyei jogú városok 2019. évi ÜHG-kibocsátásának átlaga mintegy 8 tonna CO₂eq/fő. Ez az adat a 23 város számára – eltérő szerkezetük, adottságuk, kapacitásuk és fejlődési pályájuk ellenére is – szintén orientációs értékül szolgálhat.

Az Alapítvány minden megyei jogú városhoz eljuttatta a rá vonatkozó dokumentációt, továbbá egy egy oldalas, az adott településre szabott javaslatokat tartalmazó csomagot.

5.2 Szemléletformálás, rendezvények:

Az ipari szegmens szereplőinek szemléletformálása érdekében az Alapítvány 2020-ban a fenntarthatóan működő és termelő vállalkozások számára díjat hoz létre, csatlakozik a HBLF Üzleti Élet a Környezetért Díj 2020 programjához, illetve több tematikus rendezvényt is szervez és bonyolít. Támogatja az Ökoindustria 2020 nemzetközi környezetvédelmi szakkiállítás lebonyolítását.

Az Alapítvány rendszeres programja egy fenntarthatósági kérdéseket megjelenítő, hazai és nemzetközi előadókat felvonultató konferencia, amelyet az egyetemista korosztály számára is elérhetővé tesz, amennyiben a járványügyi előírások nem maximalizálják a résztvevők számát. Az Alapítvány minden korosztályt és társadalmi réteget megszólító kampányaiban olyan klíma- és környezetvédelmi megoldásokat mutat be, amelyek mindenki számára elérhetőek. Folytatódik a Gödöllői Természet- és Környezetvédelmi Fesztivál rendezvénysorozat támogatása is, amely hagyományosan évről-évre Magyarország egyik legnagyobb természet- és környezetvédelmi eseménye. A témát bemutató közösségi programokhoz Gödöllő mellett egyre több magyar város is csatlakozik. A fesztivál immár jelentős nemzetközi elismerésnek örvend, rangos szakmai eseménnyé lépett elő.

További két, fenntarthatósági kérdéseket érintő kötet megjelentetését és terjesztését tervezzük. Olyan könyvek gondozását támogatjuk, amelyek a klíma- és környezetvédelem tekintetében a szakmai közönség számára és a téma iránt általános érdeklődéssel bírók számára szól.

A kiadványok értékesítéséből a támogatott tevékenység időtartama alatt nem várható bevétel.

A koronavírus világvárvány nem tette lehetővé az Üzleti Élet a Környezetért Díj 2020 megrendezését, így a Hungarian Business Leaders Forum és a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány más tevékenységgel hívta fel az üzleti élet vezetőinek figyelmét a klíma- és környezetvédelem fontosságára. A két szervezet ezen célok szem előtt tartásával, közösen fogalmazta meg a HBLF Kék Bolygó Klímavédelmi Fenntarthatósági Irányelveket (KFI), amelyhez mind a HBLF tagjai, mind a tagsággal nem rendelkező vállalatok csatlakozhatnak.

A HBLF Kék Bolygó Klímavédelmi és Fenntarthatósági Irányelvhez (KFI) csatlakozó szervezetek vállalják, hogy az irányelveket alkalmazzák mind a mindennapi munkafolyamataikban, mind értékláncaik működtetésében.

A KFI célja az is, hogy támogatói egymással közösséget alkossanak és rendszeres workshopokon keresztül megosszák jó gyakorlataikat és megvitassák kihívásaikat. Ezt a tevékenységet a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány (KBKA) és a Hungarian Business Leaders Forum (HBLF) szakmailag támogatja.

A KFI-hez kapcsolódóan Czákó Karolina, az Alapítvány projekt koordinátora vállalta a HBLF Környezetvédelmi és Fenntarthatósági munkacsoportjának vezetői posztját és rendszeres környezetvédelmi szakmai workshopokat tart a KFI aláíróknak és a HBLF tagvállalatainak.

A 2020-as időszakban csatlakozott szervezetek:

Recobin	HELL	Trenecon
Water&Soil	Jobsgarden	KNP Law
KSZGYSZ	Solarbnb Magyarország	E.ON

Az immár hatodik alkalommal megrendezésre került ÖKOINDUSTRIA (ÖKOINDUSTRIA 2020 Online Intro és ÖKOINDUSTRIA2021 Virtuális Zöldipari Expo és Konferencia) és kísérőrendezvényeinek minőségi megszervezése és lebonyolítása volt a szervezők fő célja, melyben kulcsszerepet játszott a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány és az általa biztosított támogatás. A KBKA-nak köszönhetően nemcsak 10 hazai startup és ökoinnováció mutatkozott be az eseményen, hanem jóval kisebb költséget terhelte a kiállítókat, ami növelte - a pandémia okozta nehézségek ellenére - a hazai kiállítók részvételi hajlandóságát, továbbá lehetővé vált a minőségi kommunikáció is. Összességében ennek köszönhető, hogy az ÖKOINDUSTRIA2021 összakmai szinten az egyik legnagyobb hazai online rendezvény lett.

A Szövetség tagjai a gyakorlatban, fejlesztések, innovációk, megbízások során szembesülnek a megoldandó környezeti problémákkal, és ezeket közösen kívánják megoldani a tájékoztatás, a jó gyakorlatok hazai és nemzetközi megosztásával, partnerkereséssel.

A Szövetség a magyarországi környezetállapot javítását, a környezeti kultúra fejlesztését, a környezetvédelmi szemléletformálást a saját eszközeivel végzi, a környezetvédelmi ismeretek terjesztését kiadványokkal, konferenciák szervezésével, oktatással szolgálja, melyek tárházának bemutatására is kitűnő alkalmat biztosított az ÖKOINDUSTRIA esemény.

Fókusztemái voltak: **körforgásos gazdaság, megújuló energia, víz- és szennyvízkezelés, zöld mobilitás, klíma-, levegőtisztaság-védelem, zaj- és rezgés elleni védelem, természetvédelem, vízvédelem, hulladékgyűjtés és a hulladékkezelés.**

Mindezek magukba foglalták az alapvető közcél, azaz a legújabb magyarországi zöldipari innovációk bemutatását, a környezetvédelmi célok megvalósításával kapcsolatos döntéshozói, üzleti, intézményi és lakossági szemléletformálást, azt az üzenetet, hogy Magyarország környezeti állapotáért, a fenntarthatóságért, a klímavédelemért most és nekünk – együtt - kell tenni a dolgunkat.

A Szövetség felkérésére az ÖKOINDUSTRIA 2021 nemzetközi környezetipari szakkonferencia fővédnöke dr. Áder János köztársasági elnök volt, aki a 2021. április 28-i ünnepélyes megnyitón videófelvételről köszöntötte a résztvevőket. Az ÖKOINDUSTRIA 2021 a magas szintű állami képviselettel is igazolta, hogy a program tartalma és célja egybeesik az állami törekvésekkel, ezek megvalósításában egyik meghatározó partnere az üzleti, társadalmi szférának.

ÖKOINDUSTRIA2020 Online Intro

A szervezők a pandémia miatt a korábban tervezett eredeti időpont helyett egy kedvcsináló, felvezető, online konferencia csomaggal készültek, abban bízva, hogy a megduplázott eseményszám és a fenntartott figyelem biztosítani fogja a vállalt eléréseket és eredményeket. **2020. november 4-6. között** így az Online Intro program az eredetileg tervezett Millenáris B csarnok helyszín helyett az Európa Hajó fedélzetén berendezett stúdióban és a világhálón keresztül zajlott. Az előzetes várakozásokat jócskán felülmúló részvételt és aktivitást jelzi a 45 országból több mint 3000 látogató részvétele.

A helyszínen és az online térben megszólaló előadók, vendégek mondanivalóját meghatározta a jelenlegi helyzethez való alkalmazkodás és a jövőbeli kihívásokra való felkészülés

Hankó Gergely a KSZGY SZ ügyvezetője és az ÖKOINDUSTRIA főszervezője köszöntőjében is jelezte, hogy a Szervezet tagvállalatai közül sokan most is a frontvonalban dolgoznak: laboratóriumokban mérik a szennyvizekben fellelhető vírusmaradványokat, vagy éppen kórházaktól és a lakosságtól szállítják el a veszélyes, fertőző hulladékokat, s ezekben a pillanatokban is markolókkal távolítják el folyóinkból a több ezer tonna kommunális hulladékot. A 245 tagszervezetet számláló Szövetség tagjainál több mint 40 000 munkavállaló dolgozik és a szervezetek éves bevétele eléri a 3,2 milliárd eurót. Az ő profizmusukra, elhivatottságukra és innovációs képességükre támaszkodva - s a közelgő új körforgásos gazdaságra sarkalló szabályozással megerősítve - a gazdaság zöld újraindítását szeretnék megvalósítani.

A rendezvény során szintén kiemelt figyelmet kapott a hulladékgyűjtés: jelenleg háromszor annyi hulladék keletkezik a világban, mint amennyinek a hasznosítására alkalmas

infrastruktúra rendelkezésre áll és ez csak egyre rosszabb lesz. Kb. 2030-ra éri el csúcspontját a hulladéktermelés (a mai trendek alapján), utána várhatóan csökkeni fog, amennyiben a sikeresen alkalmazzuk a megelőzési praktikákat és gazdasági ösztönzőket. Tehát a fenntarthatóság még egy kicsit várhat magára, viszont nap, mint nap egyre sürgetőbb feladatokat ad. A pandémiás helyzet ráirányította a figyelmet hulladékgazdálkodási hiányosságainkra is, illetve arra, hogy valamit csak akkor értékelünk igazán, ha érezzük a hiányát: így van ez az egészséggel és a modern hulladékgazdálkodással is. Angliában például a **kritikus infrastruktúra részének nyilvánították** a hulladékbegyűjtést és -kezelést. A védőfelszerelések drasztikusan növelték az egyszerhasználatos műanyag hulladék mennyiségét és összetételét, ami újabb kihívások elé állítja a hulladékhasznosítást is.

A Duna Transznacionális Program keretében - az EU társfinanszírozásával megvalósuló Tid(y)Up! INTERREG DTP projekt „Mentsük meg folyóinkat” elővizeink védelméről szóló konferencia vonultatta fel a helyszínen és a virtuális térben a téma meghatározó hazai és európai szakembereit, akik előadásaikban a folyók szennyezettségének mérési módszereiről, közös tudásmegosztó platform létrehozásáról és a folyami hulladék újrahasznosítási lehetőségeiről beszéltek. Ebben Magyarország különösen érintett a Tisza vízgyűjtőről érkező hulladékmennyiség kapcsán.

A PET Kupa 7 éves tapasztalatai és kézzelfogható eredményei (120 tonna kitermelt hulladék, upcycling szemlélettel készülő termékek és több ezer szennyezési pont regisztrálása) sokat segíthetnek a világ bármely táján a folyószennyezésekkel küzdő szervezetek számára. A konferencia során több sikeres hazai és nemzetközi innovatív megoldás is bemutatásra került, melyek mind a mérések, mind a hulladékmentesítés területén hozhatnak komoly változásokat.

Különböző előadásokon számoltak be az óceánokat elérő hulladékok mennyiségére fókuszáló kutatási eredményekről, fő szennyezőforrásokról, mikroműanyag mérések eredményeiről, a tiszai hulladékzár rendszerről. Bernard Merckx, a Green Wave Plastic ügyvezetője és a Waste Free Oceans Foundation társalapítója bemutatta a legújabb műanyaghasznosítási vívmányokat, a legújabb óceáni hulladékból készülő termékeket, melyek fejlesztésén több mint egy évtizede dolgozik.

ÖKOINDUSTRIA 2021 virtuális nemzetközi környezetipari szakkiállítás és kísérőrendezvényei

2021. április 28-30. - „Mert a jövő zöld, vagy semmilyen!”

A pandémiás helyzet továbbra is a virtuális térbe terelte a korábban személyes jelenléttel tervezett rendezvényeket, így került sor az ÖKOINDUSTRIA 2021 Zöldipari Expo és Konferencia címmel a tavaszi folytatásra, a „Mert a jövő zöld, vagy semmilyen!” alcímmel. Ez alkalommal több mint 14 konferencia, programelem zajlott le, amely a hazai ipari, műszaki programok, innovációk között bemutatta a mindennapi élet, a kultúra, a sport fenntarthatósági törekvéseit is.

Bemutatkoztak az új hulladékanalizáló és -válogató technológiák, IoT és egyéb intelligens, digitalizációs megoldások a vízkezelésben, -védelemben, és természetesen a zéró karbon kibocsátási tanácsadás és az egyszer használatos műanyagok témaköre alternatívái sem

maradhettek el az expó kínálatából. A kiállítók számos egyedi programmal, kerekasztal beszélgetéssel készültek, melyek az expo ideje alatt - a kapott támogatásnak köszönhetően egy nemzetközi színvonalú informatikai megoldással voltak elérhetőek.

Az Innovációs Színpadon bemutatásra került ökoinnovációk révén betekintést nyerhettünk a mezőgazdaság, a környezettudatos vállalati működés, a kibocsátás-csökkentés és a hétköznapi élet olyan területeire, amelyek további inspirációkat adhatnak olyan kutatásokra, fejlesztésekre, amelyek a fenntarthatóság irányába hatnak és hosszútávon társadalmi, üzleti eredményeket is jelentenek a hazai innovátoroknak. A 10 startup tevékenységi körét tekintve igen nagy eltérést mutatott, de méretük és a termékek piaci megjelenésének státuszában is sok variáció volt. A versenyre jelentkezők visszaigazolták, hogy a háromnapos konferencia fontos megjelenési lehetőség volt a startupok számára. A piaci szereplőkkel folytatott egyeztetések új ötletekhez, piaci megjelenéshez, megbízásokhoz vezettek. A háromnapos programon - virtuálisan és online - több mint 4000 látogató és 70 kiállító vett részt.

2020. november 4-6. között az Online Intro program az Európa Hajó fedélzetén berendezett stúdióban és a világhálón keresztül zajlott, 45 országból több mint 3000 látogató részvételével.

A 2021. április 28-30. között megtartott Virtuális online programon a több mint 100 programelem keretében 150 előadó, több mint 4300 regisztrált résztvevő, 14000 standlátogató, 70 kiállító, 19 holland cég és startup részvételével több mint 320 kapcsolatfelvétel és 133 fő bevonásával több mint 100 tárgyalás zajlott az EEN B2B platformon.

Összefoglalva elmondható, hogy több mint 7000 aktív résztvevő bevonásával zajlottak az események, amelyeket a médiamegjelenések hatványozott kommunikációs elérései tovább növeltek.

Az ÖKOINDUSTRIA 2021 zárását követően érezhetően megnőtt a Szövetség tagsága, tevékenysége iránti érdeklődés, szinte hetente jelentkeznek új tagok a Szövetségbe, illetve meghívásokat kapnak különböző szakmai egyeztetésekre, webináriumokra, hogy szakértőik képviseljék a hazai környezetipari ágazat véleményét, ismertessék törekvéseiket és javaslataikat. Ugyanilyen intenzitású érdeklődés mutatkozik a média részéről is, amelynek a megfelelő szakemberek közvetítésével igyekeznek eleget tenni.

A támogatás segítségével a kiállítás egésze alatt a startupok és kiállító cégek - a virtuális felület előnyeit kihasználva és alkalmazkodva a pandémiás helyzet adta kihívásokhoz - aktív szakmai programjaikkal, előadásaikkal nagyobb elérhetőséget, ismertséget szereztek, új termék bevezetése esetén pedig emellett potenciális új üzleti együttműködésekre nyílt lehetőségük. Az esemény ezzel hozzájárult a fenntarthatóság irányába elkötelezett vállalkozások hosszú távú üzleti sikereihez.

Pontonkonvoj

Az Alapítvány minden korosztályt és társadalmi réteget megszólító kampányaiban olyan klíma- és környezetvédelmi megoldásokat mutat be, amelyek mindenki számára elérhetőek.

Ide tartozik a PET-kupa eseménysorozata is, melynek támogatása, a résztvevők munkájának elősegítése az Alapítvány folyamatos célkitűzése.

Így született meg a döntés, hogy a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány támogatja a Pontonkonvoj megépítését, ennek rövid történetét az alábbiakban mutatjuk be.

A PET Kupa csapata a folyami versenyeinek közel egy évtizedes története alatt folyamatosan gondolkozott azon, miként lehetne megkönnyíteni a folyótakarítási akciókat, megfelelő pihenőhelyet, tisztálkodási lehetőséget biztosítani az önkénteseknek. A jól felszerelt tiszai kempingek között sokszor nagy a távolság.

A megoldást jelentő Pontonkonvoj a IX. Felső-Tiszai PET Kupán debütált, beüzemelésében a Felső Tiszai Búvár-és Mentő Egyesület segített. A Természetfilm.hu Egyesület 2020 júliusában nyerte el a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány támogatását, melyből bő egy év alatt több lépcsős folyamat során valósult meg a Pontonkonvoj elnevezésű, moduláris és flexibilis úszómű. A szervezőknek komoly kihívásokkal kellett szembenéznük, mert egyszerre kellett törekedni a nagy kiszolgáló kapacitásra és a közúti szállítás méretkorlátainak betartására. Emellett fontos szempont volt a könnyű szerkezet és jól manőverezhetőség is, valamint a vízi biztonság feltételeinek betartása. A sok technikai kihívás – valamint a koronavírus korlátozásai következtében jelentősen megemelkedett konténer árak – vezettek oda, hogy saját gyártású felépítmény kidolgozásába kezdtek.

A Pontonkonvoj felépítményét 3D tervezőprogramban rajzolták meg, a felépítményeket úgy tervezték meg, hogy a körülményekhez képest maximálisan eleget tudjanak tenni a feladatuknak és pihenőhelyet, felfrissülésre és tisztálkodásra alkalmas teret nyújtsanak a folyótisztítás közben elfáradt önkénteseknek.

A három összekapcsolt elemből álló úszómű különböző funkciókat lát el a folyón. Az egyik elem a vizesblokk szerepét szolgálja, a második raktárként funkcionál, a harmadik pedig közösségi térnek ad otthont. Utóbbin akár ételt melegíthetnek vagy kávéfőzhetnek a résztvevők. A Pontonkonvoj egységek csónakmotor segítségével, szükség esetén egyesével is tudnak közlekedni. Az egységek összekapcsolva és kikötve könnyen átjárhatóvá válnak.

Az elemek felépítése és tervezése a katamarán hajókhöz hasonló, maga a szerkezet pedig egyedülálló megoldás Magyarországon: a megtervezésében és kivitelezésében szerepet játszik a tiszai hulladék újrahasznosítása és beépítése.

A zuhanyzókat elválasztó falakhoz és a wc-k kialakításánál újrahasznosított műanyagot használtak, valamint a zuhanyzófüggönyök, szappantartók is újrahasznosított kupakokból készültek.

Nagy kihívást okozott a megfelelő mennyiségű ivóvíz és fürdővíz biztosítása a Pontonkonvoj látogatói számára. Az ivóvíz tartály parti állomásról újratölthető, de a fürdővizet magából a folyóból nyerték. A fürdésre alkalmas víz előállítására egy gyakorlatban tesztelt, magyar

szakemberek által fejlesztett módszert, többlépcsős mechanikai és kémiai szűrést alkalmaztak. A megoldás olyan jól működött, hogy naponta akár több köbméter, fürdésre alkalmas vizet tudnak előállítani.

A Pontonkonvoj korlátozott felhajtóereje miatt nem volt lehetőség szennyvizet szállítani. Ehelyett zárt rendszerű komposztvécék kerültek kialakításra, amik nem teszik szükségessé a szennyvíz szállítását, szivattyúzását és kezelését, környezetbarát anyagból is készültek. A Pontonkonvoj vendégeinek élővíz-barát, ökológiai fürdőszerek, szappanok és fogkrémek állnak rendelkezésükre. Ezeket a tisztálkodószereket megbízható, ellenőrizhető és minden követelménynek megfelelő hazai gyártóktól szerzik be.

A Pontonkonvoj nyújtotta lehetőségeket nemcsak a versenyeken, hanem a többi folyami hulladékgyűjtő akció során is kamatoztatni lehet, valamint részese lesz a PET Kupa környezeti nevelési programjainak, szemléletformáló bemutatóinak. Az úszómű egyik jellegzetessége, hogy egyes elemei közúton is szállíthatóak, így oda lehet juttatni őket, ahol folyótisztító akció megvalósítására van szükség.

A Pontonkonvoj első éles bevetésén a IX. Tiszai PET Kupa 2021-ben Tiszabecs és Vásárosnamény között tisztította a folyót és több olyan megállónál nyújtott szolgáltatást, ahol egyéb fürdési lehetőség nem volt. A rendezvényen több mint 350 fő vett részt, egy időben minimum 200 fő tartózkodott a helyszínen. A 6 komposztvécé és 6 zuhanyzó maradéktalanul kiszolgálta a folyótisztítók igényeit.

A második bevetésre a II. Bodrogi PET Kupán 2021 szeptemberében Sárospatak és Bodrogkeresztúr között került sor. A rendezvény egyenes folytatása volt a Zemplén és Szőlőske érintésével a szlovák Bodrog szakaszon folytatott, nemzetközi folyótakarításnak, amelyen 5 ország képviselői vettek részt. Itt egy időben körülbelül 100 fő tartózkodott a rendezvényen, akik fennakadások nélkül tudták használni a Pontonkonvoj szolgáltatásait. Külön öröm volt, hogy az úszó létesítménynek méltó avató ünnepséget tartottak, melyre Sárospatakon, a PET Kupa rajtjánál került sor, és amelyen az Alapítványunk is képviseltette magát.

Az Alapítvány további, országos szemléletformáló kampányait az 5.5 pontban mutatjuk be részletesen.

TEDx konferencia

A 2020 októberében, online fórum keretében megrendezett TEDxDanubia Countdown következő állomása a 2021. szeptember 20-i, Vígszínházban megrendezett, egész napos rendezvény volt.

A konferencia kiemelt témája a klímaváltozás és egyéni felelősségvállalás volt, az eseményre meghívott szakértők, civil szervezetek és fiatalok közösen gondolkodtak arról, hogy mit tehetünk egy zöldebb, fenntarthatóbb jövőért. Az eseményekkel elérni kívánt cél tehát a klímaváltozással és fenntarthatósággal kapcsolatos szemléletformálás és társadalmi összefogás megindítása volt.

A Vígszínházat 09:00 órától egészen 18:30-ig, személyesen 600 ember látogatta meg. A majd' 10 óra során, 31 előadó értékes gondolatait tudták meghallgatni angol és magyar nyelven, és számos kiállítást tekinthettek meg a vendégek. Az eseményre online is be lehetett csatlakozni, így a helyszínen résztvevő 600 látogatón felül további 3000 ember tekintett bele a Countdown előadásába.

Az esemény házigazdái Mányai Csaba és Honti Pál, a TEDxDanubia képviselői voltak, akik a környezetvédelemmel foglalkozó szakemberek előadásait konferálták fel és vezették át.

Az előadásokat Prof. Dr. Merkely Béla, a Semmelweis Egyetem rektora nyitotta meg, aki a központi témától ugyan kicsit eltérve, de egy annál is aktuálisabb problémára, a koronavírus járványra reflektált. Őt Juhász Anna irodalmár, olvasás-és irodalomnépszerűsítő független alkotó, kulturális menedzser követte, aki Puskás Kata Szidóniával, a Bodor Tibor Kulturális Egyesület elnökével együtt a kultúra oldaláról közelítette meg a témát. A családi örökség mindkét előadó esetében hangsúlyos szerepet kapott. Juhász Anna édesapját, Juhász Ferenc költőt idézte, míg Puskás Kata Szidónia nagyapjáról, Bodor Tibor színművészről mesélt a természet megbecsülése és a társadalmi felelősségvállalás tükrében. Az első felvonás előadóinak sorát gazdagította még Varró László, a Shell International B. V. globális üzleti környezetért felelős alelnöke, Hivekovics Ákos környezetgazdálkodási agrármérnök, Bazsó Gábor 'Karotta', újságíró és műsorvezető. A gondolatébresztő előadásokat a 'Follow the Violin' & Fman nevű formáció zenei produkciója törte meg és tette színesebbé.

A 2. felvonásban, elismert külföldi kockázati befektetők, valamint az Ananda Impact Venture alapítójának körében, egy kerekasztal beszélgetésben vett részt az Alapítvány szervezetfejlesztési vezetője, Sódar Gabriella. „A növekedésen túl” címet viselő szekcióban olyan kérdéseket boncolgattak, hogy mi történne, ha a növekedés helyett a fejlődést és a fenntarthatóságot választanánk, vagy éppen, hogy mi lenne akkor, ha a nem használt dolgainkra erőforrásként és nem hulladékként tekintenénk?

Szervezetfejlesztési vezetőnk, Sódar Gabriella

A 3. és 4. felvonásban részt vett az Alapítvány részéről ismét egy szakértőnk, Wégner Krisztina, aki többek között a WWF Közép- és Kelet-Európai vezérigazgatója, Andreas Beckmann, a permakultúra tervező Márkuly István, és Dr. Kirsten Dunlop, az EIT-Climate tudás- és innovációs közösség vezérigazgatója mellett lépett fel. Krisztina a hulladékok megfelelő, erőforrásként való kezeléséről és a szokások megváltoztatásáról beszélt.

Wégner Krisztina előadása

A TEDxDanubia Countdown, kísérőprogramjának, a Future Design Programnak győzteseit is vendégül látta a színpadon. A diákok szavaiból kiderült, hogy mit gondolnak a környezetvédelemről, a megelőző generációkról, a jelenlegi helyzetükről és jövőbeni kreatív terveikről, mellyel hozzájárulhatnak az őket körülvevő világ jobbá tételéhez.

A kávészünetekben és az ebéd alatt olyan cégek és szervezetek kitelepüléseit is meg lehetett tekinteni, mint az MVM, a NÉBIH, a WWF, a Felelős Gasztrohós, vagy éppen az ételmaradékokkal etethető, komposztálórobotokkal foglalkozó cég, az Alapítvány több programjában is résztvevő Compocity.

A rendezvényt Kemény Zsófi író, slammer, a jövőért aggódó emberek nevében írt eskütétellel zárta.

Könyvek

A szemléletformálást már a legfiatalabb korosztályoknál el kell kezdeni, ennek megvalósítására a Gévai Csilla gyermekkönyv író és illusztrátor által 2020-ban, a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány gondozásában kiadott Nagyon Kék Könyv angol nyelven is történő kiadása szolgál. A Nagyon Kék Könyv egy gyermekeknek szóló, környezettudatos gondolkodást fejlesztő sorozat második kötete. Míg az első rész, a Nagyon Zöld Könyv általában beszélt a környezetvédelemről, addig a Nagyon Kék Könyv a víz témáját járja körbe: állapotát, múltját, jelenét és jövőjét. A szerző vallja, hogy egyetlen ember sem vonhatja ki magát az egyéni felelősség alól, ha a vizek állapotáról és jövőjéről van szó. Talán e könyv néhány fiatal olvasót elindít majd olyan foglalkozások felé, amelyekről eddig talán sokan nem is hallottak. Ha e könyv hatására páran kedvet kapnak ahhoz, hogy egyszer majd ők legyenek a jövő vízügyi szakemberei, tengerbiológusai, fürdőorvosai, hidromérnökei, a szerző már elérte célját, hisz a jövőben egyre több gondolkodó, kreatív elmére lesz szükség ezeken a szakterületeken is. Alapítványunk éppen ezért a könyvet angol nyelven is megjelenteti, és különböző fenntarthatósággal és környezetvédelemmel foglalkozó nemzetközi kiállításokra juttatja el, hogy a külföldi közönség számára is elérhető legyen.

A másik kiadványunk a felnőtteket célozza meg. Naruhito japán császár, könyv cím című könyvében koronahercegként tartott előadásainak gyűjteménye található, amelyből megtudhatjuk, hogy a történelem során az emberek hogyan viszonyultak a vízhez. A császár kitűnő kutatómunkáinak köszönhetően sokoldalú megvilágításban mutat rá arra, milyen jelentős szerepet tölt be életünkben a víz. Beszédei során kiemeli, hogy csak úgy találunk megoldásokat a vízproblémák egyre sürgetőbb kihívásaira, ha egészen az alapokig visszanyúlva próbáljuk átlátni őket. Ófelsége japán és nemzetközi példákon keresztül mutatja be, hogyan tettek szert közös bölcsességre a különböző országokban és térségekben élő emberek a történelem folyamán a vízkatasztrófák, köztük a földrengés okozta szökőár megelőzése érdekében, valamint a vízhasználati módszerek terén. Ófelsége Naruhito császár az élvezetes és olvasmányos előadásai során mindvégig azt állítja középpontba, hogy a vízzel kapcsolatos információk megosztása, az ivóvíz és világ vizeinek védelméért folytatott együttműködés, a különféle vízfelhasználási módokban mutatott egyetértés vezet ahhoz, hogy a víz által a béke, a jólét és a boldogság a Föld összes lakójához eljusson.

Nemzetközi Természet és Környezetvédelmi Fesztivál 2020

A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány 2019-től kiemelt támogatója a Nemzetközi Természet és Környezetvédelmi Fesztiválnak. A Fesztivál 6 éve alatt egy komplex művészeti, szemléletformáló rendezvénné fejlődött, amelyben megmaradt az audiovizuális tartalmak kiemelt szerepe, azonban mára már számos más egyéb művészeti ág számára is teret, megjelenési lehetőséget biztosít.

2020-as év a pandémia éve volt, ami több ízben átírta a Fesztivál tervezett programjait. Az esemény többszöri időpont módosítás után végül szeptember 11-13-án került megrendezésre, az akkor érvényes korlátozó intézkedések betartásával. A nagy közösségi rendezvények elmaradtak, de partnerek révén így is sikerült új elemekkel bővíteni a Fesztivált: a Vadásznapi események, valamint a Nemzeti Parkok Hete rendezvénysorozat megnyitója is Gödöllőn, a Fesztivál helyszínén zajlott.

A beléptető rendszer adatai szerint 2020-ban a Gödöllői Természet és Környezetvédelmi Fesztivál közel 10 000 látogatót fogadott, a szakmai eseményeken 374 magyar alkotó és szakember vett részt. A teljes programcsomag minden eleme ingyenes volt az érdeklődők számára.

Az Alapítvány és a szervezők célja 2020-ban az volt, hogy a tervezett művészeti programokkal, amatőr és profi pályázatokkal, megszólítsák a nemzetközi és magyar alkotókat – kiemelten a fiatalokat – film, zene, fotó, képzőművészet területéről és alkotásaik bemutatásával minden réteget elérjenek, mindenki figyelmét ráirányítsák a környezeti állapotunkra, a klímaváltozás hatásaira, a mai ember felelősségére annak formálásában.

114 országból több mint 2000 nevezés érkezett a 6 különböző művészeti pályázatra. A Városi TV csatornák adatai alapján közel 3 millió háztartásban voltak elérhetők a Fesztivál üzenetei, tartalmi. 560 fiatal magyar alkotó pályázott az amatőröknek és profiknak kiírt programokra. Az itt felsorolt számok rekordok, amiből látszik, hogy a Fesztivál szakmailag, töretlenül fejlődik.

A Fesztiválon és kísérőrendezvényein 27 kiállító vett részt, kiemelt vendégek a 10 Nemzeti Park, az egyedi Kezes Lábás játszóház és a Klímasátor ÖKO-labirintus voltak, továbbá itt mutatkozott be először az Alma együttes szemléletformáló programja, a Zöldforgó játszóház és kiállítás gyerekeknek. A kiállítók programjaira a korlátozások ellenére folyamatosan érkeztek látogatók. A Fesztivál diáknapjra a regisztrált 1800 diákból csak 480 érkezett meg, mivel a járvány-helyzet miatt többen lemondták a részvételt.

Bár a filmszakmai tevékenységeket nem a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítványtól kapott támogatás terhére valósították meg a szervezők, mindenképpen érdemes kiemelni ennek eredményeit is. Filmszemlékre 2124 nevezés érkezett, 104 országból. A Fesztivál bekerült a nemzetközi vérkeringésbe, Európa kiemelt eseményévé vált. A nagyszámú nevezés miatt a zsűri döntése alapján 3 új kategória létrehozására is sor került. A Kék Bolygó Alapítvány számára szakmai fődíjat alapítottak a szervezők, melynek 1 millió forintos nyereségét megosztva, két díjazott kapta. A fesztivál 8 helyszínén 110 film került levetítésére került sor.

A rendezvényen immár minden művészeti ág képviselte magát: a film, a fotó, a zene és a képzőművészet egyaránt. Több mint 560 magyar alkotó műveiből kerültek kiválasztásra azok az alkotások, amelyek Gödöllőn bemutatásra kerültek, a pályázatokból az alábbiakban mutatunk be rövid összefoglalót.

- Ember és Természet fotópályázat 10-18 éveseknek: 124 nevezés, 2454 kép a meghirdetett kategóriákban, a legjobbakból -60 kép- kiállítás nyílt a Városi könyvtárban. Az elmúlt évek pályázói kiemelkedő sikereket értek el: Koncz-Bisztricz Tamás lett „Az év ifjú természetfotósa”, emellett megnyerte a *Golden Turtle* pályázatát, amivel bekerült a világ élvonalába. Az ifi kategória hazai győztese Sztrehárszki Lili lett.
- Trash-Art Magyarország - az újrahasznosítás művészete: meghívott művészek és művészeti csoportok 22 alkotása került kiállításra, először készítettek helyben organikus szobrokat a faszobrászok. A művek egy hónapon át Gödöllőn voltak láthatók majd a Hatvani Kastély parkban és Budapesten. Végül a Gödöllői Arborétumba kerültek, ahol ma is megtalálhatók. A kiállításokat eddig kb. 50-60 ezer ember láthatta az elmúlt évben.

A kísérő programok közül a Trash-Art Magyarország 4 helyszínen, Varázslatos Magyarország 3 helyszínen, az Ember és Természet diák fotó kiállítás 1 helyszínen került bemutatásra augusztustól-decemberig tartó időszakban.

2020-ban a szervezők bevonták a programba a városi TV csatornákat és a Királyi Kastély kommunikációs csatornáit is, a már hagyományos MTVA hír- és riportok mellett, így többszázeken nézhették meg a fesztivál kapcsán beérkezett alkotásokat. Az M5 televízió csatornájával 2018-tól működnek együtt a szervezők, ők 2020-ban is naponta több riporttal jelentkeztek be a Fesztiválról, így a közmédia képernyője előtt is követhetővé váltak a gödöllői és az országos programok. Az M5 televízió csatornájával közösen, „A természet napja” című program három napon át hírt adott a Fesztiválról.

Az országos programok keretében 2020-ban először került átadásra a „Lépj be a természetbe” televíziós műsor a helyi-városi TV csatornák részére. A szervezők kilenc darab 20-30 perces riport, egy Fesztivál-bemutató anyag és 32 Fesztivál film anyag használatát biztosították 21 TV csatorna részére, amelyek 3 hetes intervallumban vetítették a riportokat 2-3 film kíséretében, 2-3 órás műsoridőben. A csatornák adatai alapján közel 3 millió háztartásban volt elérhető tartalom a Fesztiválról.

A Fesztivált megelőző 2 hétben a Kossuth, a Petőfi és a Rádió 1 csatornákon folyt intenzív kampány. Print médiapartnereik között tudhatták a National Geographic-ot, az InGreen-t, a Földgömb magazint, a Varázslatos Magyarország Magazin, a Gazdálkodást, a Magyar Állatorvosok Lapját és a Gödöllői Szolgálatot. Ezekben a kiadványokban ingyenes megjelenést kapott az esemény.

A fesztivál saját oldalainak elérése, valamint partnerei, mint pl. Nők Lapja, Szeretlek Magyarország, a Lépj be a természetbe partner, városi TV-k listája, a filmes alkotói oldalak, Facebook elérési számainak összesítése alapján az esemény közel 500 ezer fős aktív elérést produkált.

A Fesztivál szórólapja:

5.3 *Fiatalokat célzó edukációs akciók, óvodai és iskolai tananyag:*

Sor kerül az óvodások részére kidolgozott Fiúró! Apára program országos projektté fejlesztésére, melynek keretében az Agrárminisztérium koordinálásában megvalósuló Iskola- és óvodakert programhoz kapcsolódva immáron 50 intézményben valósul meg az edukáció.

Az Alapítóvány a Fenntarthatósági Témahét fő támogatójaként segíti az általános- és középiskolásoknak szóló szemléletformálást, amely már a határon túl is elérhető.

Az Alapítóvány saját szervezésében kerül sor az Ökológiai élményhét című programra, amelynek keretében középiskolás fiatalok videós pályázati anyagokkal jelentkezhetnek az egy hetes, az ENSZ 17 fenntarthatósági célja mentén tematikusan felépített táborba.

Az Alapítóvány tovább fejleszti és bővíti a korábban meghirdetett PET-palack mentes középiskola programot. Az Alapítóvány a résztvevő iskolák számára ivókútát, valamint ehhez PBA mentes kulacsokat biztosít. Ezzel immáron dokumentálhatóan változnak a középiskolások ivóvízfogyasztási szokásai, illetve a PET-palack hulladékterhelés is csökken a teljes iskolai közösségek körében.

Az Alapítóvány kezdeményezi egy olyan oktatási tananyag létrejöttét, amely beépülve az iskolák tanrendjébe a tananyag részeként támogatja az iskolások környezettudatosabbá válását.

Az Agrárminisztérium koordinálásában megvalósuló Iskola- és óvodakert program sajtótájékoztatóját és az ahhoz kapcsolódó szemléletformáló kampány lebonyolítását a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány biztosította, a tevékenység részleteit az 5.5 pontban mutatjuk be.

2021. évi Kárpát-medencei Fenntarthatósági Témahét

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma a 2021. április 19–23. közötti hétre hirdette meg a 6. Kárpát-medencei Fenntarthatósági Témahetet. A Témahét fővédnöke Áder János köztársasági elnök, kiemelt támogatója a Kék Bolygó Alapítvány és az Emberi Erőforrások Minisztériuma, szervezője a PontVelem Nonprofit Kft.

A 6. Kárpát-medencei Fenntarthatósági Témahét a járványhelyzet miatt, párhuzamosan digitális és jelenléti oktatás keretében zajlott. A Témahét sikerét mutatja, hogy a valaha volt második legmagasabb részvételi számokat érte el:

- **1.630 iskola** (ebből 78 iskola határon túli), 18.920 osztályban (130 ezer alsó tagozatos, 145 ezer felső tagozatos, 94 ezer középiskolás diák) összesen **közel 370 ezer diákja** vett részt a programokban. A Témahét számos programja az iskolák világán túl is komoly médiafigyelmet kapott.
- a Témahétre felkészítő **pedagógusképzéseken** összesen 1.080 tanár vett részt, az Oktatási Hivatal szakmai támogatásával megvalósult képzők képzése rendszerű

online képzéseken 550 tanár, a 4 alkalommal tartott webináriumon képzéseken további 530 pedagógus. A kiemelt témák iskolai feldolgozását **oktatócsomagok** segítették, amelyekbe több mint 30 tanóravázlat és projektterv, 20 online tanóra és oktatófilm, valamint számos verseny, aktivitás került.

- A diákok fenntarthatóságról vallott nézeteit és tudását második alkalommal mérte egy komplex **kutatás**, több mint 25 ezer diák töltötte ki az online kérdőívet. A kutatás eredményeiről 4 tanulmány készült.
- A Témahéten 9 tematikus előre felvett és 4 élő tanóra került megtartásra, ezek nézettsége együttesen megközelítette a 20 ezret (1 megtekintés jellemzően egy-egy osztálynyi diákot jelentett). A Témahetet hagyományosan megnyitó Köztársasági **Elnöki tanóra** nézettsége meghaladta a 40 ezret, amiben részben egyéni, részben iskolai osztály szintű megtekintés is volt. A tanóra az újonnan elkészült Zöld Föld fenntarthatósági tankönyv példáin keresztül járja körbe az erdő, mint ökoszisztéma, a fenntartható divat, illetve a zöld gazdaság, körforgásos gazdaság és az elektromos autózás kérdéseit. A Fenntarthatósági Témahét első napján bemutatásra került tanóra középiskolásoknak és általános iskola felső tagozatosoknak szólt

A Fenntarthatósági Témahét sikerének egyik kulcsa a fenntarthatóságért elkötelezett szakmai szervezetek és szakemberek széles körű bevonása a tananyagok, programok, aktivitások kialakításába. A témában érintett meghatározó kormányzati szervek, szakmai alapítványok, egyesületek, civil szervezetek, egyetemek és nagyvállalatok sora vesz részt támogatóként a program formálásában.

A Témahét nyitórendezvénye hagyományosan a Parlamentben a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács védnökségével kerül megrendezésre, amin a támogató szervezetek szakemberei, vezetői és pedagógusok szólalnak fel és vesznek részt. Idén a járványhelyzet miatt a nyitórendezvény helyett a támogató partnerek egy rövid videóüzenetben osztották meg gondolataikat a programról, a szemléletformálás fontosságáról. Minden évben a nyitórendezvényen vehetik át a Témahét sikeréhez legtöbbet hozzájáruló személyek, szervezetek a Zöld Tündér díjakat.

Zöld Tündér díj

MÉSZÁROS SZILVIA
kommunikációért és nemzetközi
kapcsolatokért felelős vezető
KÉK BÖLYGÓ ALAPÍTVÁNY

**A FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT
NAGYKÖVETE**

KÉK·BÖLYGÓ
ALAPÍTVÁNY

Az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően 2021-ben is 3+1 kiemelt témát járt körül a Fenntarthatósági Témahét. Idén az **erdő mint ökoszisztéma, a fenntartható, zöld gazdaság és a fenntartható közösségek** témakörei, illetve a minden évben visszatérő téma, a **hulladék**

kérdésköre kerültek kidolgozásra. A kiemelt témák iskolai feldolgozását **oktatócsomagokba** rendezve tanóravázlatok, projektervek, online tanórák, versenyek és aktivitások segítették.

A Fenntarthatósági Témahétre a járványhelyzethez alkalmazkodva a pedagógusok **jelenléti és digitális oktatáshoz** használható tanórákkal is készülhettek. A pedagógusok felkészülését **több mint 30 féle tanóravázlat és projekterv** támogatta, amiből korosztály és téma szerint válogathattak. Az elkészített tanóravázlatok, projektervek mellett a Fenntarthatósági Témahetet támogató szervezetek szakemberei **előre felvett és élő online tanórákat** tartottak a Témahét minden napján, ezzel is segítve a pedagógusok munkáját.

A kiemelt témák megértését, feldolgozását segítették a részben az egész Kárpát-medencében, részben Magyarországon meghirdetett programok:

„**Nem térkép e táj**” középiskolásoknak szóló határokon átívelő vetélkedőt hirdettünk. A vetélkedőn 3-5 fős csapatok vehettek részt felkészítő pedagógus támogatásával. A két csapat együttesen indult, az egyik csapat határon inneni-, a másik csapat egy határon túli iskola diákjaiból állt. A csapatok feladata az volt, hogy saját lakóhelyükön felmérjék az épített, a természeti és a társadalmi környezet értékeit és az azokat fenyegető veszélyeket. Az egyes csapatok ezután a felmérési adatokat egy összefoglaló dokumentumban elküldték a testvér-csapatuknak. A testvércsapatok ezután egy közös együttműködés, együttgondolkodás során kicserélték tapasztalataikat és feltérképezték a két település értékeit. Az így elkészült közös dokumentummal pályázott a két csapat.

A zöld gazdaság témában a **fenntartható divat keretében egy Reduce, Reuse and Recycle kapszulakollekció pályázat** került meghirdetésre.

A pályázat célja a diákok szemléletformálása volt textilhulladékból készült ruhák készítésével. A témában összeállított dokumentumgyűjtemény a diákokban tudatosította a mértéktelen divatcikk-fogyasztás hatásait, felhívta a figyelmet a textilipar környezetszennyezésére és párbeszédet kezdeményezett a divatipar fenntarthatóságához kapcsolódó kérdéskörében.

A pályázat során a diákok 2-5 fős csapatokban, összegyűjtött textilhulladékok (már nem használt, kinőtt, sérült, megunt ruhadarabok) felhasználásával készítettek egy 3 darabos mini kapszula kollekciót. A pályázathoz a diákok fenntartható tervezők példáit, DIY praktikákat kaptak segítségül.

A nyertes diákok többek között hátizsákot, varródobozt, valamint varrókészletet kaptak ajándékba. A pályázati program a Fenntartható divatmárka menedzsment program (Budapesti Metropolitan Egyetem) szakmai támogatásával valósult meg.

A PontVelem Okos Program minden évben hagyományosan a Fenntarthatósági Témahéthez igazodva hirdeti meg az országos **GyűjtsVelem Időszaki Szelektív Hulladékgyűjtési Versenyt** magyarországi általános iskolák és diákjaik között. A hathetes verseny célja a háztartásokban keletkező használt elemek, mobiltelefonok és e-kütyük iskolai begyűjtése.

A magyarországi diákok 183 iskola részvételével, összesen gyűjtöttek: 9051 db mobiltelefont és e-kütyüt illetve 22706 kg elemet.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium támogatásának köszönhetően, a legaktívabb, tehát a legtöbb használt elemet és használt mobiltelefont és e-kütyüt gyűjtő iskola egy osztálya, a Békéscsabai Erzsébethelyi Általános Iskola 2021 őszén ellátogathatott egy elem újrahasznosító telepre. A verseny támogatói: Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány, Emberi Erőforrások Minisztériuma Innovációs és Technológiai Minisztérium, Telenor Magyarország.

Az erdő témában több mint 260 településen az iskolák csatlakozhattak az Agrárminisztérium által meghirdetett **településfásítási programhoz**. A program célja közterületek, óvoda- és iskolaudvarok, valamint oktatási és önkormányzati intézmények területének fásítása. A 2021. évi Fenntarthatósági Témahétre regisztrált iskoláknak lehetősége volt csatlakozni a program keretében szervezett tavaszi faültetésekhez, ahol 265 sorfa ültetésére került sor.

A **ZöldOkos Kupa** a Kárpát-medence legrangosabb csapatversenye, amiben a diákok értékes jutalmakért mérhetik össze tudásukat a fenntarthatóság különböző témáiban. A diákok idén már két korcsoportban indulhattak a versenyen. A „Palánta” 7-8. évfolyamosoknak szól, a „Magonc” 5-6. évfolyamosoknak szóló, több fordulás csapatverseny volt, amelyre a verseny megrendezését vállaló iskolák regisztrálhattak.

ZöldOkos Kupa Palánta versenysorozatán 528 három fős diákcsoport indult. A ZöldOkos Kupa Magonc versenysorozatára 123 iskola regisztrált.

A **Legaktívabb Iskola Díj** pályázat összefogta a Témahét kiemelt programjait, a célja az országos programokon való aktív iskolai részvétel díjazása volt. A pályázat során a kiemelkedően aktív iskolák kerültek díjazásra 19 megyében és Budapesten.

A Témahét keretében végzett komplex **kutatás a diákok és tanárok fenntarthatóságról alkotott véleményét** kívánta felmérni, kiemelt célcsoportjai a Kárpát-medencében élő, magyar nyelvet beszélő 10-18 éves, felső tagozatos és középiskolás diákok illetve bármely általános- és középiskolában oktató pedagógusok. A kutatás célja továbbá a Fenntarthatósági Témahéten részt vett diákok és tanárok Témahéten szerzett tapasztalatainak felmérése is, az adatgyűjtés és értékelés online kérdőívek segítségével zajlott.

A 2021-es évben újdonságként a diákkérdőívben tudásfelmérő teszt, ún. Tudásblokk jelent meg. A tesztek kérdései kitérnek a természetismeret vagy a biológia órákon szerzhető, ökológiai témákkal kapcsolatos tudásanyagra, valamint a hétköznapi életben alkalmazható környezetvédő cselekedetek helyes alkalmazására is.

A Témahét nagyon népszerű eleme a szakemberek **önkéntes óralátogatói** szerepvállalása és a szakmai partnerek által biztosított **külső helyszínekre** történő osztály látogatás.

A járványhelyzet miatt idén az óralátogatások csak online formában, de így is több mint 100 óralátogató önkéntessel valósult meg. A Fenntarthatósági Témahét kiemelt szakmai partnereinek szakemberei előre felvett online tanórákkal segítették a digitális oktatást. Az Országos Erdészeti Egyesület koordinálásával közel 80 erdészeti látogató helyszínen és erdei iskolában várták iskolás csoportok látogatását. A Témahét idején végül 30 helyszínen és időpontban több mint 600 diák jutott el terepi programokra.

A Témahétre időzítve megújult az iskolák által leginkább használt központi kommunikációs felület, a Témahét honlapja. A Témahét számos programja komoly médiafigyelmet kapott, többek közt Köztársasági Elnök Úr online tanórája, illetve az online nyitórendezvény. Az

eseményekről az Origo hírportál a címlapján napi tematikus cikkekben számolt be, a Kossuth rádióban, az M1 híradó rendkívüli adásában, a Növekedés.hu hírportálon és számos egyéb online és nyomtatott felületen jelentek meg cikkek, tudósítások a Témahétről. Kiemelt kommunikációs esemény volt, amikor a Kék Bolygó podcastban Áder János köztársasági elnök Matolcsy Miklóssal a Fenntarthatósági Témahétről beszélgetett.

Ökológiai Élményhét (Tábor)

A klímaváltozás hatásainak mérséklésében a felnövő generáció edukációja kiemelten fontos. Ahhoz, hogy cselekvő, felelős fiatal felnőtteket neveljünk, hiteles példákra, tapasztalás alapú programokra és közösségi élményekre van szükség – ez a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány és a Hello Wood építész stúdió receptje. Mintegy 40 fő 15-20 év közötti fiatal részvételével zajlott augusztus elején a Kontakt tábor. A táborban résztvevők egyéni design- és környezettudatosságának fejlesztése mellett hangsúlyos volt a közösségi élmények megélése is, játékos, ugyanakkor tényleges cselekvésre épülő workshopokon keresztül.

A táborozók közös csapatképe a szervezőkkel

Az 5 napos tábor alatt az animáció, grafika, filmkészítés, formatervezés, fotózás és textiltervezés világában merülhettek el a fiatalok. Az animációs workshopon résztvevők saját gyurmabábok segítségével készítettek egy közös kisfilmet, melyben kapcsolattartási szokásaink ápolásáról, szeretteink és bolygónk óvásáról meséltek. A grafikai workshopon résztvevőknek merített papír és könyvkötési technikák elsajátítására volt lehetőségük. A fotó workshopon képsorozat készítésével reflektálhattak a fiatalok a koronavírus járvány miatti lezárásokra, az akkor megfogalmazódott gondolataikra. A filmes workshopon megismerkedtek a kisfilmek készítésének menetével és technikájával, majd közösen elkészítették a hulladék témájú saját filmjüket. Mivel a konyhai hulladék negyede komposztálható, a formatervezés workshop résztvevői egy erkélyen is elhelyezhető komposztálót készítettek, emellett pedig megismerkedtek az organikus lebomló anyagok újrahasznosításával.

A formatervezés workshop résztvevői, saját komposztálóikkal

A textiltervezés workshop keretében a fast fashion ruhaiparra és környezetünkre vonatkozó hatásait boncolgatták, és a formatervezés workshop résztvevőivel karöltve egy széket készítettek el maguknak. A szék alapanyagai újrahasznosított farmer és fa darabok voltak.

A foglalkozásokon és szakmai programokon felül különböző csapatépítő és közösségi játékok (performansz, reggeli torna, beavatás, beszélgetőkör, záró prezentáció, tehetségkutató) gondoskodtak arról, hogy igazi közösséggé kovácsolódjanak. A táborozók számára a részvétel ingyenes volt, csupán a kreativitásukat kellett megcsillogtatni egy rövid videóüzenetben. A szervezők arra voltak kíváncsiak, hogy a jelentkezők életében környezetvédelmi szempontból milyen pozitív hozadéka volt a járványhelyzetnek és hogyan tudták a mindennapokban folytatni a felvett jó gyakorlatokat.

Mészáros Szilvia előadása a Kék Bolygó Alapítványról

Ehhez alkalmazkodott a workshopok témája is és a workshopvezetőkkel, valamint szakmai előadókkal az adott design ágazat fenntarthatósági kérdéseiről is beszélgettek a fiatalok. A szakmai előadók között szerepelt többek között Szebenyi Péter, a JÖN Alapítvány képviselője, aki a komposztálásról mesélt a résztvevőknek, Wégner Krisztina, az Alapítvány szakértője hulladék témában adott elő, Vetlényi Alma a fenntartható divatról tartott előadást, Mészáros Szilvia pedig az Alapítványt mutatta be az érdeklődőknek.

Így a tábor végeztével a jövő zöld influencerei az elkészült alkotásokon felül olyan hiánypótló tudást szerezhettek, amelyet beépíthetnek a mindennapokba.

PET-palack mentes középiskola program

A PET-palack mentes középiskola program alapját a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány 2019. 1. félévében megvalósított projektje adta, melynek során a szervezetünk továbbadott támogatás formájában biztosított forrást a Leőweyért Alapítvány számára abból a célból, hogy Pécsi Leőwey Klára Gimnáziumban 2 db vízadagoló automata beépítésére és 1000 db - az iskola logójával ellátott - palack szétszétására kerüljön sor.

A program nagy sikerrel zárult, a diákok és a tanárok körében szokássá vált a PET-palackos üdítők helyett az ivóutakból vett víz fogyasztása, az iskolában jelentősen csökkent a műanyag hulladék terhelés is.

Az Alapítvány a fenti eredmények alapján a program fejlesztése és bővítése mellett döntött, ennek érdekében felkereste a Megyei Jogú Városok polgármestereit a PET mentes középiskola program ötletével és kérte őket, hogy ajánljanak olyan oktatási intézményt, amely eredményei, környezettudatossága vagy más szempont alapján csatlakozhatna a programhoz. A javasolt iskolákkal az Alapítvány munkatársai felvették a kapcsolatot, bemutatták a kezdeményezést és felajánlották számukra a részvétel lehetőségét.

A program célja továbbra is egy környezet- és egészségtudatos, vízfogyasztási joggyakorlat bevezetése az iskolai élet napi-rendszerűségű, rutinszerű elemeként, a PET palackok használatának visszaszorítása iskolai kulacsok és hálózatra csatlakozó vízadagoló automaták segítségével.

A vonatkozó közbeszerzési értékhatár alatti beszerzési eljárás győztese, az Aqua Vital Kft. biztosította az összesen 10 gép kihelyezését, valamint automatánként 500 db, 0,5 literes, logózott kulacs átadását, kiszállítással, üzembehelyezéssel és az első éves szerviz lehetőségével. Az iskola méretétől, a diákok számától tettük függővé, hogy 1 vagy 2 gép beépítésére került sor.

Az automata környezetének, dizájnjának terén annyit kértünk az intézményektől, hogy önállóan, egyéni ötleteik alapján, anyagi lehetőségeik szerint emeljék ki/építsék be a környezetükbe a gépet, az Alapítvány logója pedig szerepeljen a gép mellett valamilyen formában. Ezekről az egyedi megoldásokról kaptunk képeket az iskoláktól: Zalaegerszegen világító led fallal készítették az iskola digitális alkotóműhelyének tagjai, ennek hivatalos átadójáról újságcikk is készült a Zala megyei hírportálon. A Miskolci Jezsuita Gimnázium pluszban feliratozta a kulacsokat a diákok nevével- ezzel is erősítsék bennük a személyes felelősségérzetet a vízhasználat iránt - és van iskola, ahol a pandémia után plakát kampányt terveznek a témában.

**ÓVD
A
TERMÉSZETET,
HASZNÁLD
SAJÁT
KULACSODAT!**

 KÉK BÖLYGŐ
KLÍMAVÉDELMI ALAPÍTVÁNY

Az alábbi intézmények sikeresen csatlakoztak a PET-palack mentes középiskola programhoz:

Zalaegerszeg Munkácsy Technikum – 2 automata, 1000 db kulacs

Veszprém Vetési Albert Gimnázium – 1 automata, 500 db kulacs

Miskolc Jezsuita Gimnázium – 2 automata, 1000 db kulacs

Székesfehérvár Teleki Blanka Gimnázium – 2 automata, 1000 db kulacs

Kazincbarcika Don Bosco Iskola – 1 automata, 500 db kulacs

Kaposvár Táncsics Mihály Gimnázium – 2 automata, 1000 db kulacs

Az intézmények számára ajándékozási szerződéssel történt az ivókutak és a palackok átadása.

Zöld Föld fenntarthatósági Tankönyv, pedagógiai program

A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány és az Alapértékek Nonprofit Kft.-t kérte fel a 9-10-es korosztály számára kifejlesztendő fenntarthatósági tankönyv és oktatási anyagok elkészítésére, melyhez továbbadott támogatás keretében biztosította a forrást.

A fejlesztés célja a köznevelésben az intézményesített fenntarthatóságra nevelést támogató oktatási, pedagógiai taneszköz csomag megteremtése. Az első ütemben a taneszközcsomag a 9-10. évfolyamos tanulók és az őket tanító pedagógusok számára készült el és a szabadon választható órakeret terhére egy tanévenkénti 32 órás tantárgy tananyagtartalmát foglalja magába. A csomag része egy kerettanterv, egy tankönyv, a tankönyvhöz tartozó munkafüzet,

tanári kézikönyv, valamint egy pedagógusképzés anyaga. Mindez kiegészül egy e-learninges tananyag gyártásához fejlesztett szakmai tartalommal és egy mobilapplikációval.

A pedagógiai program fejlesztését megelőzte egy európai benchmark kutatás, ami azt járta körbe, hogy a fenntarthatóságra nevelés a környező 10 országban miként valósul meg, a tervezett magyar modell hogyan illeszkedik és mennyire egyedi az európai megoldásokhoz képest, különös tekintettel a Kárpát-medence és a V4-ek országaira.

A nemzetközi példák gyűjtésének és összemérésének célja az újonnan fejlesztett termék nemzetközi palettán történő elhelyezése, sajátosságainak és hozzáadott értékének megismerése.

A vizsgálat első szakaszában a régiókhöz tartozó, jelentősebb magyarajkú kisebbséggel rendelkező országok oktatási rendszerei átvilágításra került sor a kiterjeszthetőség, a jó példák átvétele érdekében. A vizsgálat második ütemében két nyugati és egy északi tagállam, Németország, Ausztria és Finnország, valamint a Visegrádi Együttműködés további két tagországának, Lengyelország és Csehország gyakorlata került fókuszba.

A kutatás arra kereste a választ, hogy a fejlesztés alatt álló taneszközcsoomag a külföldi példákkal összehasonlítva mennyiben újszerű, milyen erősségei, sajátosságai vannak.

A kerettanterv rögzíti, hogy a 9. vagy 10. évfolyamon választható tantárgy célja elsősorban nem a lexikális ismeretátadás, hanem a pozitív környezeti attitűd megalapozása és fejlesztése, valamint annak a képességnek a megerősítése, hogy egyéni szinten képesek vagyunk hatni a fenntarthatósággal kapcsolatos problémák megoldására. Fontos feladat a fenntartható fejlődés és az egyéni felelősség összefüggéseinek megértetése, annak támogatása, hogy a problémamegoldás mindennapi feladatait a tanulók – saját lehetőségeikhez mérten – érezzék sajátjuknak és ez a szemlélet épüljön be viselkedésükbe, gondolkodásukba. Kövessék a fenntarthatóság értékrendjét, és úgy szervezzék saját életüket, hogy hozzájáruljanak egyénileg és közösségekben is a fenntartható fejlődési célok eléréséhez.

A Zöld Föld fenntarthatósági pedagógiai program keretében fejlesztett kerettanterv 2021. január 14-én jelent meg hivatalosan az OH honlapján a miniszteri aláírás után.

A tankönyv formája egy 7 számból álló, 7 témát feldolgozó képzeletbeli folyóirat. Így a tematikus feldolgozást a folyóirat kínálta műfaji sokszínűség is segíti, ami a komplex, problémaalapú megközelítést, a tanulhatóságot, illetve a motivációt támogatja. A tankönyvi akkreditációt az Oktatási Hivatal 2021. február 9-i tankönyvvé nyilvánítási határozattal zárta le.

A munkafüzet nem kötelező tartozéka a tankönyvnek, külön kell rendelni, ugyanakkor használata nagyban megkönnyíti és segíti a tárgyat tanító pedagógus munkáját (A munkafüzet akkreditációját az Oktatási Hivatal 2021. február 11-i tankönyvvé nyilvánítási határozattal zárta le).

A Zöld Föld fenntarthatósági tantárgyat a 9-10-es korosztályban minden a témáért elkötelezett középiskolai tanár taníthatja. A tankönyv fogalmi rendszerét, feladatait, a tanítás során hangsúlyosan megjelenítendő szempontjait foglalja össze és segíti feldolgozni a pedagógusok számára készült módszertani kézikönyv.

A kézikönyv jellegéből adódóan lehetőséget teremt a tantárgyhoz kapcsolódó linkek, oldalak bemutatására is, amit a nyomtatott anyag nem bír el. A tanári kézikönyv egy 202 oldalas nagyon részletes dokumentum, ami fejezetről fejezetre, feladatról feladatra segít a tantárgyat tanító tanárnak a téma feldolgozásában. A kézikönyv nem része az akkreditációs folyamatnak, nem kerül nyomtatásra, az OH honlapjáról érhető el minden érdeklődő pedagógus számára online módon.

A fenntarthatósági tantárgy tanítását támogató elkészült egy 30 órás akkreditált, folyamatba ágyazott tanárképzési anyag mely főképp előadások, helyzetgyakorlatok és csoportmunka mellett zajlik.

A tananyagra épül a Zöld Föld mobil applikáció. Az applikáció szemléletes kalkulátorokkal és digitális tartalmakkal, játékos és elgondolkodtató módon segít a fenntarthatóság kérdéseit megérteni, rendszerbe helyezni. Az applikáció használható mind a tanulás során, mind attól függetlenül. Az applikáció elérhető iOS és Androidos platformon, a program népszerűsítése a tankönyvet tanító iskolákban kezdődik.

Mivel a Zöld Föld egy előzmények nélküli, vadonatúj tantárgy, így kritikus volt, hogy az érintett iskolák, tanárok, intézményvezetők tudomást szerezzenek a létezéséről és a szükséges lépéseket megtegyék, a 2021. szeptemberében kezdődő tanévben a tantárgyat tanítani tudják. Ennek elősegítésére különböző digitális tartalmak kerültek összeállításra, ezek a legkülönbözőbb iskolai és média csatornákon keresztül jutottak el az érintettekhez. Összesen 216 iskola rendelt a tankönyvből, ebből 202 a KELLO felületén a saját tankönyvkerete terhére, 14 az Unesco Magyar Nemzeti Bizottsága támogatásával.

5.4 Ösztöndíj- és gyakornoki program:

Az Alapítóvány az alapító okiratának 7. f) pontja szerint ösztöndíj és gyakornoki rendszert dolgoz ki és tart fenn, amely azon szakemberek képzését segíti, akik a jövő vízvédelmében szakmai szerepet vállalhatnak. Az ösztöndíjrendszer kidolgozásába és működtetésébe a Kérelmező szükség szerint a jelenleg is működő ösztöndíjrendszeréhez hasonlóan külső szakértőket, felsőoktatási intézményeket, gazdasági szereplőket vonhat be, amennyiben abban a részvételük a továbbiakban is indokolt.

Sor kerül a „KBKA az ökotudatos fiatal tehetségeikért” program következő ütemére is: a környezetvédelmet érintő tanulmányokat folytató hallgatók pályázhatnak kutatási és külföldi ösztöndíjra, valamint a vállalati gyakornoki pozíciókra.

Az ösztöndíj- és gyakornoki programok résztvevőinek szakmai fejlődését a KBKA Műhely rendszeres eseményei is segíteni fogják, ennek keretében a klímavédelem kérdéseiben jártas elismert szakemberek, kutatók előadásait hallgatják meg.

Kutatási munka ösztöndíj:

A kutatási munka ösztöndíj célja, hogy vízvédelemmel vagy más természetvédelemmel, klímaváltozással, fenntarthatósággal, zöld innovációval kapcsolatos témában támogassa

négy kiválasztott tehetséges kutató munkáját. A kezdeményezés lényege, hogy másképp nehezen elérhető lehetőségeket biztosítson a kutató számára, legyen ez tanulmányút vagy belföldi/külföldi speciális intézménnyel történő kutatási együttműködés. A program által a kiemelt fontosságú kutatási témákban dolgozó szakemberek stabil anyagi keretek között a lehető legjobb teljesítményt nyújthatják a munkájuk során.

Főbb jelentkezési feltételek: a résztvevők Magyarországon működő felsőoktatási intézmény nappali tagozatos PhD hallgatói lehetnek, kiemelkedő tanulmányi eredménnyel, szakmai tapasztalattal, projekt és költségtervvel.

2020-as pályázati nyertesek:

Ösztöndíjas	Intézmény	Kutatás témája	Elnyert összeg
Csanády Dániel	BME	Biológiailag lebomló, tűzálló, szalma alapú hőszigetelés fejlesztése.	3 663 200 Ft
Juhász Erika Mária	ELTE	Az eurázsiai hód tájatalakító vizsgálata a Kárpát-medencében	3 403 000 Ft
Palásti Péter	SZTE	Hazai halastórendszerek ökoszisztéma-szolgáltatásaik feltárása és többszemponú jellemzése	1 400 000 Ft
Csete Ákos Kristóf	SZTE	Épület adatbázis alapú csapadékvízgyűjtés, modellezés és városi csapadékvíz- gyűjtési potenciál., térkép előállítás Szeged példáján.	1 333 000 Ft

Fontus vízügyi ösztöndíj:

A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány Fontus vízügyi és környezetvédelmi hallgatói ösztöndíj programján keresztül támogatja a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) kiválasztott tehetséges tanulóit.

Az ösztöndíjprogram célja, hogy a kiemelt szakirányok a továbbtanuló diákok számára vonzó lehetőséget jelentsenek, így exportképes tudással rendelkező magyar szakemberek képzésére kerüljön sor, akik szakmai utánpótlást biztosítanak a klímavédelmeben érintett, de különösen a vízügyi szakterületen. Az Alapítvány egy olyan, vízvédelemmel és környezetvédelemmel kapcsolatos szakértői márkát kíván kialakítani, amelyet a tanulók, mint szakmai közösségüket tartják számon.

Az Alapítvány, a 2019/2020-as tanévtől felmenő rendszerben indította a projektet, ez azt jelenti, hogy évente 10 új hallgatóval bővíthet a kedvezményezetttek köre, egészen addig, amíg az ösztöndíjprogram a tervezett teljes létszámot (50 hallgató) eléri.

Jelentkezésre jogosultak köre:

Hallgatói jogviszony az alábbi karok valamelyikén:

- Építőmérnöki Kar/Infra-építőmérnök ágazat
- Vegyész és Biomérnöki kar/ Környezetmérnök-technológia
- Vegyész és Biomérnöki kar/ Környezetmenedzsment
- Vegyész és Biomérnöki kar / Biomérnöki szak / Környezetvédelmi szakiránya
- Gépészmérnöki kar

Jelentkezési feltételek:

- tanulmányok végzése nappali tagozaton, alap vagy mesterképzésben
- kimagasló tanulmányi eredmények
- tanulmányok témája az alábbiak legalább egyikére fókuszál: hidrológia, víztudomány, vízépítés, vízgazdálkodás, vízzel kapcsolatos vegyészeti ágak, vízzel kapcsolatos környezetvédelmi témák.

A nyertes pályázók 5 hónapon át havi nettó 100.000 Ft ösztöndíjban részesültek.

2020. őszén támogatott győztes pályázók: 12 fő

Baranyai Dániel, Boros Júlia, Decmann-Éles Dorottya, György Máté, Hudák Regina, Mirkó Anna, Nagy Judit Barbara, Négyesi Klaudia, Szabó Szilárd, Szlávik Orsolya Virág, Török Sebestyén Dániel, Virág Katinka

2021. tavaszán támogatott győztes pályázók: 9 fő

Balogh Szonja, Boros Júlia, Dobos Balázs, Engelhardt Soma, Kákóczki Fanni, Mirkó Anna, Négyesi Klaudia, Nyiri Emese, Virág Katinka

Magyarországi gyakornoki program

A program célja, hogy a természetvédelem, klímaváltozás, fenntarthatóság, zöld innováció, vízvédelem, vízépítés, vízgazdálkodás, környezetvédelem, fenntarthatóság tárgykörében (kiemelten aszály, árvíz, és vízszennyezés) munkatapasztalatot biztosítson a jelentkező tehetséges hallgatók részére.

A résztvevőket magyarországi szakképeknél, és más, környezetvédelmi fókuszú szervezeteknél változatos gyakorlati lehetőségek várják. A munka során értékes és minőségi szakmai tapasztalatokat szereznek, megismerhetik az adott ágazatot, szakmai kapcsolatokat építhetnek. A megszerzett gyakorlattal diákok jobb esélyekkel indulnak a munkaerő piacon, akár arra is lehetőségük nyílhat, hogy a tanulmányaik végeztével az őket fogadó szervezet egy szakirányú főállást ajánl fel nekik.

A céges gyakorlat időtartama 2 hónap, így akár nyáron teljes munkaidőben, vagy egy kevésbé terhelt szemeszterben részmunkaidőben is teljesíthető

Főbb jelentkezési feltételek:

- hazai felsőoktatási intézményben nappali tagozatos, alap- vagy mesterszakos hallgatói jogviszony
- kiemelkedő tanulmányi eredmények
- önkéntes vagy szakmai tapasztalat
- cég specifikus esszé készítése, melyben demonstrálja a fogadó szervnek releváns ismereteit.

A preferált tanulmányi háttérrel a fogadó szerv adja meg, az álláshirdetéseket szakmailag az Alapítvány szűri, ellenőrzi és hagyja jóvá, biztosítva, hogy a gyakornokok környezetvédelmi és vízvédelmi feladatokat kapjanak.

2020. tavaszán a koronavírus világjárvány miatt nem volt lehetőség a pályáztatás megindítására.

2020. őszén mindösszesen 15 pályázó jelentkezését fogadtuk 34 pozícióra, közülük 10 győztest hirdettünk. 2021 tavaszán és nyarán végül 8 fő állt munkába és szerzett gyakornokként tapasztalatot.

Fogadó cég	Pályázó neve	Egyetem
Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	Zsidek Fanni	SZE
Elgoscár	Domján Dávid	SZE
EON Hulladékgazdálkodás	Kiss Domonkos	BCE
KSZGYSZ	Tímár Bianka	ELTE
MÁV SZK	Hegyi Vanda	PTE
MÁV SZK	Sidló Áron	BME
MOL Fenntarthatóság	Patyi Viktória Zsófia	BCE
MVM Services (MVM Zrt.)	Kráner Dalma	BME
MVM Services (MVM Zrt.)	Sidló Áron	BME

2021. tavaszán újabb pályázati kört indítottunk, mely során 34 jelentkező 47 pozícióra adta be a jelentkezését. Végül 20 győztest hirdettünk, közülük jelent támogatás lezárásáig a következő hallgatók szereztek munkatapasztalatot:

Fogadó cég	Pályázó neve	Egyetem
Északmagyarországi Regionális Vízművek (ÉRVZRT)	Csák Krisztina Noémi	DE
Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	Káli Rebeka	SZE

HBLF	Házman Violetta Stella	BME
HELL Energy/Qpack	Szlavicsek Nina Veronika	BME
MÁV Zrt.	Dzsudzsák Emília Laura	MATE
MOL	Filarszky Ildikó	ELTE
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara (PBKIK)	Mogyorósi Marcell	PTE
RECOBIN Kft.	Hajnal Dorottya	ELTE
Természetfilm.hu / PET Kupa	Kötél Angyalka	SOE
MVM Energetika	Bodóczy Iliana Dimitrula	ELTE
MAVÍR	Nikitscher Petra	BME
Siemens Energy	Pokorádi Eszter	BME

Nemzetközi ösztöndíj program

A nemzetközi ösztöndíj program célja, hogy vízvédellel vagy más, természetvédelemmel, klímaváltozással, fenntarthatósággal, zöld innovációval kapcsolatos témában támogassa kiválasztott tehetséges kutatók munkáját, biztosítva számukra más módon nem elérhető lehetőségeket.

A program által a kiemelt fontosságú kutatási témákban dolgozó szakemberek stabil anyagi keretek között a lehető legjobb teljesítményt nyújthatják a munkájuk során.

A Nemzetközi Ösztöndíj Svédországot érintő része 2 fő számára lehetőséget kínál, hogy egy tanulmányi félévet a táblázatban felsorolt svédországi egyetemeken egyikében töltsön.

Ezek az intézmények a következők:

Intézmény neve	Város
Karlstad University	Karlstad
Linköping University	Linköping
Lund University	Lund
Malmö University	Malmö
Örebro University	Örebro
Royal Institute of Technology (KTH)	Stockholm
Södertörn University	Huddinge /Stockholm
Stockholm University	Stockholm
Umea University	Umea
University of Gothenburg	Göteborg
Uppsala University	Uppsala

Főbb jelentkezési feltételek:

- Magyarországi felsőoktatási intézményben nappali tagozatos PhD hallgatói jogviszony
- kiemelkedő tanulmányi eredmény
- szakmai tapasztalat és projektterv

A Nemzetközi Ösztöndíj Chilét érintő szegmense 1 fő részére kínál lehetőséget, hogy az Universidad Austral de Chile Center for Climate and Resilience Research szekciójában egy tanulmányi félévet töltsön.

Főbb jelentkezési feltételek:

- hazai felsőoktatási intézményben nappali tagozatos PhD hallgató hallgatói jogviszony
- kiemelkedő tanulmányi eredmény
- szakmai tapasztalat.

Az Alapítvány mind 2020 őszén, mind 2021 tavaszán megindította a svédországi és a chilei ösztöndíj pályáztatását, azonban a globális pandémiás helyzet miatt nem érkezett jelentkezés.

Külföldi gyakornoki munka program

A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány célja, hogy vízvédlem, vízgazdálkodás, környezetvédelem, fenntarthatóság tárgykörében (kiemelten aszály, árvíz, és vízszennyezés) nemzetközi munkatapasztalatot biztosítson a jelentkező friss diplomás részére.

A programban a Global Water Partnership nevű szervezetnél változatos szakmai gyakorlati lehetőségek várják a pályázókat több képzési területről is. A munka során a pályakezdők értékes és minőségi szakmai tapasztalatokat szereznek, megismerhetik az adott ágazatot, szakmai kapcsolatokat építhetnek, akár arra is lehetőségük nyílna, hogy a tanulmányaik végeztével az őket fogadó szervezet egy szakirányú főállást ajánl fel nekik.

A Global Water Partnershíppel kötött együttműködés évi 2, féléves időtartamot felölelő gyakornoki pozíciót biztosít a szervezet stockholmi és pozsonyi irodáiban.

Főbb jelentkezési feltételek:

- a pályázati kiírásban rögzített MA vagy Msc képzettség
- két évnél nem régebbi, magyarországi felsőoktatási intézményben befejezett tanulmányok, az ezt igazoló diploma
- kiemelkedő tanulmányi eredmény
- önkéntes vagy szakmai tapasztalat
- cég specifikus esszé, melyben demonstrálja a fogadó szervnek a jelentkező releváns ismereteit.

Egy pályázó nyerte el a gyakornoki munka végzésének lehetőségét, tevékenységét koronavírus járvány miatt csak később kezdi meg.

A Műhely

Az Alapítvány saját Youtube csatornáján és weboldalán elérhető szemléletformáló sorozata a Műhely, melynek teljes koncepcióját az Alapítvány stábja fejlesztette. A 2020 tavaszán induló sorozat olyan stúdióbeszélgetésekből áll, melyek keretében egy jelentős érdeklődésre számot tartó téma és a fenntarthatóság kérdéseit, összefüggéseit, kapcsolatát vitatják meg a meghívott szakértők, szereplők. A moderátori feladatokat az Alapítvány sajtókapcsolatokért felelős munkatársa, Krakkó Ákos látja el, célja minden esetben azoknak a kérdéseknek a megfogalmazása, amelyek a kortól, szemlélettől függetlenül a társadalom minden tagját foglalkoztatják, továbbá amelyekre kapott válaszok iránymutatóak mindenki számára. További törekvés, hogy a tudományos információk, eredmények olyan köntösben, megfogalmazásban jelenjenek meg, amely mindenki számára világossá teszi a cselekvés fontosságát.

Jelen támogatás keretében megvalósított epizódok a Fenntarthatósági Témahét, Gödöllői Nemzetközi Természetfilm Fesztivál, Okos városok, Fesztiválok, Körkörös gazdaság, Textilipar, Aquathon verseny, valamint Városból falvakba témáit járták körül. Ezekről az alábbiakban adunk rövid ízelítőt.

A Fesztiválok témája köré épülő adásban megvitatták a koronavírus járvány hatásait a szektorra, valamint körbejárták, hogy hogyan lehet nagy, több tíz vagy százezer főt megmozgató rendezvényeket fenntartható módon megvalósítani. A járvány ellenére az ötleteléssel nem álltak le a szervezők, folyamatosan keresik a fesztiválokra is alkalmazható környezetbarát megoldásokat, melyek már túlmutatnak a szelektív hulladékgyűjtés gyakorlatán. Így került szóba, hogy néhány rendezvény esetében már figyelembe veszik azt is, hogy a kitelepülő árusok termékeikkel ne menjenek szembe az esemény zöld alapértékeivel, valamint kiderült, hogy a fesztiválok ökológiai lábnyomának meghatározásánál sarkalatos pont az étkeztetés.

Fesztiválok epizód résztvevői

A következő beszélgetés során a Körkörös gazdaság témáját jártuk körbe három szakértő segítségével. A körkörös gazdaság lényege, hogy szemben a lineáris gazdasági modellel, a termékek élettartama minél hosszabb legyen, a termékek gyártásakor egyáltalán ne keletkezzen szemét, a terméket pedig életciklusa végén újra lehessen hasznosítani. Ezáltal csökken a hulladék mennyisége, ráadásul az alapanyagok és késztermékek újbóli felhasználása gazdaságilag is értékteremtő.

A gazdasági témát egy, a Textiliparról szóló beszélgetés követte. Az epizódban a fast fashion korszakának fenntarthatósági kérdéseit boncolgatták a résztvevők. Itt megismerhettünk olyan adatokat, hogy például a magyarok 66%-a vásárolt divatterméket online a koronavírus járvány alatt. A megkérdezettek, bár célzottan kezdtek neki a vásárlásnak, így is vettek olyan termékeket, amit előre nem terveztek beszerezni. 16%-a megkérdezetteknek jelezte, hogy gyakran vesz olyan terméket, amit előre nem tervezett megvenni.

A Műhely következő témája a 2020 szeptemberében, a Design Terminal együttműködésével megrendezett Aquathon 24 órás innovációs ötletverseny volt. Nagyjából 2,5 milliárd ember él vízhiányos régiókban napjainkban, ám az évszázad felére a világ lakosságának több mint fele szembesül majd valamilyen formában a vízhiány problémájával. Az Aquathonon résztvevők erre reflektálva, a globális vízválság kihívásaira keresték a megoldást. A Műhely beszélgetésben az egyik versenyző, a Design Terminal üzletfejlesztési vezetője, valamint a Magyar Víz- és Szennyvíztechnikai Szövetség főtitkára beszélgettek.

Városból falvakba epizód pillanatkép

A legutóbbi epizódban a városi és vidéki élet előnyeit és hátrányait vitatták meg a beszélgetőpartnerek. Egyre több család költözik vidékre, és marad is ott tartósan, melynek egyik oka lehet, hogy egészségesebb, jobb minőségű élelmiszert szeretnének előállítani. Ehhez azonban szaktudás is szükséges. Sipos Mihály ezen okból költözött, néhány éve egy Cegléd melletti tanyára, családjával több hónapra elegendő, saját előállítású élelmiszert tud elraktározni. Mint az a beszélgetésből kiderült, a tanyasi lét sokkal inkább kemény munkát jelent, mintsem romantikát, aki ez utóbbit keresi, gyorsan csalódní fog.

5.5 Sajtófigyelés és megjelenések

Az Alapítvány kiemelt szemléletformáló felülete a kbka.org weboldal, továbbá az ehhez kapcsolódó közösségi média-felület. Sor kerül a weboldal, illetve a kapcsolódó tevékenységek továbbfejlesztésére, a sajtófigyelés folytatására, továbbá a szükséges médiatevékenységek biztosításához – hivatalos és transzparens beszerzési eljárás keretében kiválasztott - szakmai partnerrel való szerződés-kötésre.

A Kék Bolygó Alapítvány célja a magyar társadalom környezeti és fenntarthatósági problémákkal szembeni érzékenységének növelése, szemléletformálása, és cselekvésre buzdítása. A Szervezet küldetése, hogy egyre több állampolgárban kortól, iskolai végzettségtől, lakóhelytől függetlenül tudatosítsák, hogy személyes felelőssége van a klímaváltozással szembeni fellépésben, és mind egyénileg, mind a helyi közösségekben tehet azért, hogy bolygónk környezeti vész helyzetét elhárítsuk. Ennek érdekében az Alapítvány társadalmi marketing kampányok segítségével, a marketing eszköztárát használva népszerűsítette 2020-ban is a környezettudatos gondolkodást és a társadalmi felelősségvállalást. A kampányok célcsoportja szocio-demográfiai szempontból rendkívül heterogén, hiszen a klímatudatosság nagymértékben függ egy személy korától, iskolai végzettségétől, lakóhelyétől, társadalmi státuszától. Ebből kifolyólag az Országos Iskolakertfejlesztési Program III. ütemében az Alapítvány egy kiterjedt sajtó kampányt valósított meg 2020 őszén, mely által a program üzenetei széles körben eljuthattak a közös ügyért tenni tudó

további célcsoportokhoz. Az Agrárminisztériummal együttműködve, már 100 óvodában és általános iskolában segített az Alapítvány iskolakertet kialakítani, így több mint 10 ezer kisgyereket a természet iránti tisztelet felé fordítani.

A kampány fő üzenete a NEVELJÜNK EGYÜTT PALÁNTÁKAT!

Országos Iskolakert-fejlesztési Program: Neveljünk együtt palántákat! videójának pillanatképe

Az Országos Iskolakert-fejlesztési Program tudatosságra és gondoskodásra inspirálja a jövő nemzedékét, hogy odaadással gondozzák a környezetüket és a fenntarthatóság az életük részét képezze. Összesen több mint 75 000 megtekintése volt a saját gyártású videóknak.

Az Alapítvány online felületeinek továbbfejlesztése folyamatos feladat. A rendezvények, szemléletformáló események külön aloldalként, illetve a támogatott projektek publikált hírként érhetőek el az Alapítvány weboldalán, az érdeklődők mindenről részletes tájékoztatás kapnak.

2020-ban több 360 fokos marketing kampányt és alkampányt valósítottunk meg annak érdekében, hogy a különböző célcsoportoknak más-más üzenetet juttassunk el. A kampányok előkészítésében támaszkodtunk az Alapítványhoz a sajtófigyelések és a közvélemény kutatások segítségével érkező információkra is.

Ennek köszönhetően összesen 44 240 egyedi oldalmegtekintés történt a honlapon, mely jól mutatja, hogy folyamatosan nő az oldal látogatottsága.

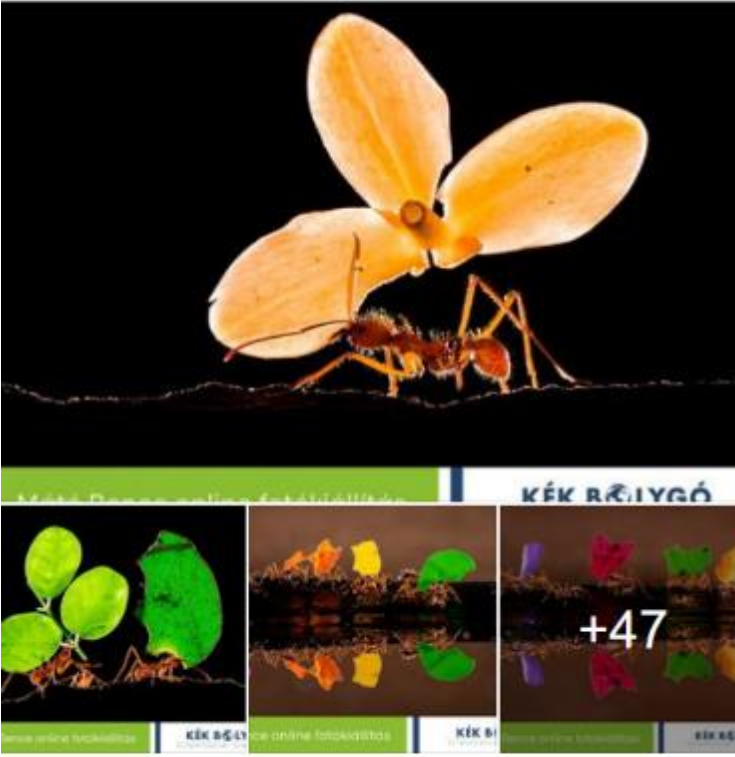
Az Alapítvány saját social média felülettel és Youtube csatornával is rendelkezik, melyeken rendszeres az aktivitás. A projektek, rendezvények itt is megismerhetők és követhetők.

Az Alapítvány egyik legnagyobb elérést generáló 2020-as Facebook kampányát decemberben indította útjára. A pandémia kellős közepén évváró online fotókiállítást nyitott Máté Bence képeiből, hogy egy nehéz év végén hangsúlyozza, a természet még ezekben az időkben is menedék lehet. A világ 9. legismertebb magyarja, Máté Bence 50 csodálatos fényképe között láthattunk costa rica – i levélvágó hangyákat, üzekedő sasokat és szemfüles ürgeket is a Hortobágyi Nemzeti Parkból. A kampány sikerességét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 121 595 elért felhasználóból 4236 reakció érkezett a bejegyzésre.

Kék Bolygó Alapítvány added 50 new photos to the album **Máté Bence online fotógaléria.**
1 December 2020 · 🌐

Alapítványunk büszkén mutatja be Magyarország egyik legkedveltebb természetfotósának 50 csodálatos fényképét.

Get more likes, comments and shares
When you boost this post, you'll show it to more people.

121,595 People reached   **8,494** Engagements   [Boost post](#)

121,595 People Reached

4,236 Reactions, comments & shares

2,857 Like	1,681 On post	1,176 On shares
473 Love	369 On post	104 On shares
1 Haha	1 On post	0 On shares
42 Wow	26 On post	16 On shares
149 Comments	95 On Post	54 On Shares
717 Shares	717 On Post	0 On Shares

4,258 Post Clicks

2,432 Photo views	2 Link clicks	1,824 Other Clicks

NEGATIVE FEEDBACK

0 Hide post	0 Hide all posts
0 Report as spam	0 Unlike Page

Reported stats may be delayed from what appears on posts

Mind a weboldal, mind a social media, mind a Youtube felület fontos online szemléletformáló eszközként működik, ezeken tesszük elérhetővé az Alapítvány saját szemléletformáló sorozatát, az 5.4. pontban bemutatott Műhely-t, és egyéb olyan tartalmakat, amelyek célzottan hívják fel a figyelmet a klímavédelmi kihívások fontosságára, továbbá az Alapítvány ennek érdekében tett intézkedéseire, választ adnak arra kérdésre is, hogy a látogató magánemberként mit tehet a környezete érdekében.

5.6 Nemzetközi együttműködések

Az Alapítvány nemzetközi tevékenységeinek fejlesztése érdekében olyan Start-up versenyt bonyolít le, amelybe a V4 országok vállalkozásai is jelentkezhetnek.

Az Alapítvány feltérképezi továbbá az európai szintű pályázati lehetőségeket is.

A Kék Bolygó Start-up Trambulin program célja volt, hogy a kelet-közép-európai (kiemelten a V4) régióban segítse az innovatív megoldások finanszírozását az emberi, társadalmi, természeti és gazdasági erőforrások fenntartható hasznosítását elősegítő start-up projektek

támogatásával. Az akceleráció és mentorálás mellett hosszútávú célja a szélesebb körű, kelet-közép-európai startup csomópont létrehozása.

Az Alapítvány program megvalósítása érdekében közbeszerzési eljárást írt ki, ennek győztesével, a KDRIÚ-vel (Közép-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség) a Kék Bolygó Klímavédelmi Kockázati Tőkealap tevékenységéhez kapcsolódóan Start-up Akcelerátor és Mentor programot (Startup Trambulin) dolgozott ki. A program hozzájárult egy olyan interregionális hálózat kialakulásához, melyben a környezettudatos szemléletet képviselő szereplők együtt tudnak működni.

A program során 3 szempont szerint választottuk ki a résztvevőket: ágazati irányultság (fenntartható fejlődési célok előtérbe helyezése volt meghatározó), startup növekedési szakasz (korai és növekedési szakaszban lévő startup-ok, amelyek már túl vannak az első validáláson és rendelkeznek prototípussal), földrajzi elhelyezkedés (kelet-közép-európai, kiemelten V4 országokban megvalósuló fejlesztések).

A program szükségességét alátámasztja, hogy a kelet-közép-európai régió startup ötletgazdáinak növekszik a finanszírozási igénye, de nehezen férnek hozzá a szükséges pénzügyi forrásokhoz. A program szakmai workshopok, egyéni mentorálás, és tematikus rendezvények segítségével segíti a startup vállalkozásokat a befektetői kapcsolatok és felkészültség javításában. A projekt a következő célkitűzések megvalósítására törekedett:

1. A kockázati tőkefinanszírozáshoz való hozzáférés javítása.
2. A fenntartható megoldásokat fejlesztő KKV-k összekapcsolása tőkebefektetőkkel.
3. A kelet-közép-európai és kiemelten a V4 országokban a kapcsolódó startup kezdeményezések támogatása.
4. A startup ökoszisztéma elemei közötti együttműködések erősítése.
5. Gyakorlati segítségnyújtás vállalkozások számára.
6. Kelet-közép-európai tematikus akcelerációs hálózat kialakítása.

A jelentkezés kapcsán a program nem tartalmazott iparági megkötést, minden olyan megoldásra nyitott volt, amely kapcsolódott az alábbi célokhoz:

- egészséges társadalom,
- vízvédelem és alapvető köztisztaság,
- megfizethető és tiszta energia,
- fenntartható települések és közösségek,
- felelős fogyasztás és termelés,
- éghajlatváltozás mérséklése,
- természetes ökoszisztémák védelme,
- helyi erőforrások fenntartható hasznosítása.

A jelentkezés október közepén zárult, a mentorálás novemberben indult. A mentorok által lefedett szakterületek a következők voltak:

- szellemi tulajdonvédelem,
- vállalkozási és befektetési jog,
- kommunikáció, marketing, branding,
- értékesítési stratégiák,
- üzlet- és piacfejlesztés,
- szervezetfejlesztés,
- fenntarthatóság.

A résztvevők egyedi igényeinek figyelembevételével minden projekt mellé kiválasztásra került egy állandó mentor, illetve számukra eseti jelleggel további tematikus mentorok is elérhetőek voltak. Az egyéni mentorálás célja, hogy a résztvevők a saját fejlesztési igényeikhez legjobban illeszkedő szakmai támogatást kapjanak. A mentori alkalmak ütemezése egyedi volt, azonban az akcelerációs workshop alkalmak mindegyikén biztosított volt a mentorok és mentoráltak egyeztetése.

A program megvalósítása során az akceleráció központi része a tíz nap terjedelmű tematikus workshopok lebonyolítása volt.

A workshopok tematikája magában foglalta:

- startup vállalkozás létrehozásának, fejlesztésének fő szempontjai, lépései,
- célpiacok jellemzői, elemzésének szempontjai. Globális és helyi stratégiák.
- Jogi háttér, szabályozási környezet, cégalapítás kérdései,
- üzlettervezés,
- szellemi tulajdonvédelem,
- marketing,
- értékesítési stratégiák, társadalmi hatás mérés, közösségi szemléletformálás,
- társadalmi vállalkozások és befektetések,
- pitch tréning.

A workshopok célja, hogy külső trénerek bevonásával tematikus ismereteket nyújtson a résztvevők számára mindazon szakterületeken, amelyek az ötletük továbbfejlesztéséhez, illetve kiemelten külső tőke bevonásához szükségesek.

A program fontos eleme a résztvevők számára a networking és csapatépítési lehetőségek biztosítása. A networking célja, hogy a résztvevők a program alaptévékenységén túl is információkhoz, tudáshoz jussanak más vállalkozások, befektetők, tanácsadók, startup közösségek megismerésével. Ezzel biztosítható számukra a kapcsolatépítés lehetősége.

A programba a Growberry, Sincroll, Csalomon, Zwippen, Split Medtech Device, Grofie, Green Drops Farm, Hydrobot, Kuube, Yellow Rabbit, FriPa, Agrocoat csapatok kerültek be.

A Split Medtech Device kis intenzitású pulzáló ultrahangot (LIPUS) hasznosító orvostechnikai eszköz, amely felgyorsítja a törött csontok gyógyulását és stimulálja a csontépítésben részt vevő sejtek aktivitását. Az eszköz kompakt mérete miatt kényelmes viselet. Az adatbázisban tárolt Big Data felhasználható jövőbeli kutatásra az élsportolók és a munkavállalók törés utáni gyógyulási idejének becslésére.

A Yellow Rabbit szabadtéri sportot végző emberek számára egészséges táplálékkiegészítőket kínáló kültéri automaták hálózatát szeretné megvalósítani. Az alapanyagok fenntartható forrásból származnának, az automaták napenergiával működnének és a termékek csomagolása biológiailag lebontható lenne. A hálózathoz egy integrált mobilalkalmazás is tartozna.

A KUUBE utcai okosbútorokat (buszmegálló, pad, kerékpártároló) gyárt, amelyek egyesítik az új technológiai megoldásokat a fenntarthatóság iránti törekvéssel. A bútorok alumíniumból készülnek, 100%-ban megújuló energiával működnek, nem korrodálódnak és rongálásbiztosak.

A termőföld nélküli, úgynevezett hidropóniás növénytermesztési eljárás bárki számára elérhető ipari méretű megvalósítását tűzte ki a Growberry. A módszer nem újkeletű, hiszen Magyarországon is alkalmazzák már, a cég újítása abban áll, hogy az általuk fejlesztett modulszerű berendezés könnyen használható, bővíthető és többféle növénykultúrára is alkalmazható. Eddig próbatermesztési, kutatási szolgáltatást nyújtottak.

A Grofie „360 fokos zöld megoldás” programja egy számítógépes vezérléssel ellátott zöld falrendszert jelent, kiegészítve kert- és parképítési szolgáltatással, kültéri-utcai zöld falak létrehozásával, szakértői tanácsadással, tervezéssel és karbantartással.

Az Agroköpeny egy optimalizált moduláris lapos üvegház rendszert szeretne létrehozni. A rendszer három fő részből áll össze: modulok, kabin és felhő alapú adatbázis.

A Hydrobot csapata és az általuk kifejlesztett robot a közműszolgáltatóknál keletkező hálózati veszteséget szeretnék csökkenteni. A veszteség rejtett vízfolyásokból, mérési pontatlanságból, csőtörésből és illegális fogyasztásból tevődik össze.

A Green Drops hidropóniás növénytermesztési eszközöket készít, amely elősegíti a környezetbarát, alternatív, városi növénytermesztés elterjedését. Előnye, hogy vegyszermentes, de tápanyagokban gazdag friss zöldségek, gyümölcsök és gyógynövények termesztését teszi lehetővé.

A Sincroll új technológiájú fogaskerék rendszereket fejleszt, amelyek súrlódás nélküli golyókat használnak összekapcsoló elemként az energiavesztés csökkentése érdekében. Alkalmazásukkal alacsonyabb energiafelhasználás érhető el.

A Csalomon feromoncsapdákat készít kártevő rovarok ellen. A csapdák segítségével a szakemberek időben lépéseket tehetnek a károk csökkentése érdekében. A sok száz különféle kártevő, különböző megoldást kíván, kutatási eredmények alapján így több mint 190 vonzódás alapú csapda került kifejlesztésre.

A Zwippen küldetése, hogy forradalmasítsa az Alzheimer-kór korai diagnózisát, a stroke-rehabilitációt és az idősgondozási szektort egy olyan egyedi rendszerrel, amely objektív, megbízható, megismételhető módon teszteli és javítja a finom motoros irányítást.

A FriPa (Fridge&Pantry Management) applikáció, segít felhasználni és rendszerezni azokat az élelmiszereket, amelyek lejáratási ideje közeleg.

Az őszi mentorprogram záróeseménye egy online befektetői nap volt, ahol mind a 12 csapat előadta a pitchét a Langmár Péter (Lab.Coop), Eszter Elemér (HVCA), Tátrai Péter (SZTAK), Csoknyai László (Mangold 2007), Dr. Szépvölgyi Ákos (KDRIÜ), valamint Sitányi László (KBKA) által fémjelzett befektetői zsűrinek. A résztvevő csapatok közül végül a zsűri 3 díjat osztott ki: a Yellow Rabbit csapatát 1000 eurós tanácsadási voucherrel, a Hydrobot csapatát 2000 eurós tanácsadási voucherrel, a győztes Csalomon csapatát pedig a Podim startup & tech eventen való részvételi lehetőséggel jutalmazta.

A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány nemzetközi projektekben való részvételének elősegítése érdekében közbeszerzési értékhatár alatti beszerzési eljárást indított, melyet az Európa Konzorcium Kft nyert meg. A feladat olyan akcióterv készítése volt, melynek eredményeként a szervezet az Európai Unió 2021-2027-es költségvetési időszakának végére sikeres pályázójává válik a LIFE, az Erasmus+, az Interreg-Central valamint az Interreg-Danube programokban.

Az Európai Unió új növekedési stratégiájának, az Európa Zöld Megállapodásnak (European Green Deal) köszönhetően az Alapítvány tevékenységének fő fókuszában álló éghajlatváltozással és körforgásos gazdasággal kapcsolatos programokra, fejlesztésekre és projektekre a következő költségvetési időszakban nagyságrendekkel nagyobb források állnak majd a pályázók rendelkezésére.

Az Európa Konzorcium Nonprofit Kft. akciótervében azt vizsgálta meg, hogy melyek azok a kulcsterületek és mik azok a tevékenység típusok, amelyeken és amelyekkel a KBKA nagy eséllyel indulhat ezekért a forrásokért folytatott nemzetközi küzdelemben.

Az akcióterv keretében a partner rendszerezte a szervezet eddigi tevékenységeit, a stratégiai dokumentumokat, terveket, feljegyzéseket, valamint interjúk készültek a kulcspozícióban lévő kollégákkal. Áttekintették az Alapítvány számára releváns nemzetközi programokat, fő prioritásaikat, az azokból finanszírozott korábbi nyertes projekteket és vizsgálták azokat a magyar szervezeteket is (jövőbeni együttműködő partnereket és versenytársakat), amelyek már eddig is sikeresen indultak ezeken a nemzetközi programokon. Keresték azt a „niche” területet és tevékenység kört, amelyre a KBKA-t pozícionálható és amelyre az Alapítvány pályázati stratégiáját épülhet.

Az akciótervben bemutatásra kerülnek azok a módszerek, konkrét lépéseket és taktikák, amelyekkel a KBKA olyan nemzetközi szakmai hálózatot építhet fel, amely hosszú távon biztosítja számára a nemzetközi projektekben való részvételt. Ezen kívül áttekintés készült az Alapítvány számára releváns, jelenleg elérhető és a 2021-2027-es időszakban várható nemzetközi pályázati lehetőségekről, valamint pályázati ütemtervek és projektkezelési koncepciók is készültek.

Az elemzések eredményeképpen a következő megállapításokat tehetjük: a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány az éghajlatváltozással és a klímasemleges körforgásos gazdasággal kapcsolatos ismeretterjesztés, oktatás, tudatosítás, környezeti nevelés és szemléletformálás, az emberek illetve szervezetek (forprofit, nonprofit, politikai) gondolkodásának, viselkedésmódjának, szokásainak megváltoztatása területén válhat meghatározó szereplőjévé

a nemzetközi programoknak. Ez az a terület, ahol jelenleg még nincs kulcspozícióban egyetlen magyar szervezet sem.

A projektekben elvégzendő feladatokat tekintve a kommunikáció, rendezvényszervezés, PR, politikai párbeszéd, döntés-előkészítés, stratégiaalkotás és projektmenedzsment azok a lehetséges tevékenységek, amelyeket az Alapítvány már a jelenleg rendelkezésére álló szakember gárdával is el tud végezni. A sikeres pályázói tevékenység után a nyertes projektekből már további olyan munkatársak is főállásban foglalkoztathatóak, akik az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó egyes részterületek szakértői (pl.: vízgazdálkodás, levegőminőség, talajvédelem, stb.).

5.7 Tőkealap működtetése

2020 első félévében befejeződik az első magyarországi klímavédelmi tőkealap engedélyeztetési eljárása, amelynek célja a megterülő, és klímavédelmi szempontból fontos szolgáltatást nyújtó, vagy terméket előállító vállalkozások fejlődésének hosszútávú biztosítása. Az Alapítvány ösztönzi a magán- és állami szféra ilyen irányú befektetéseit is. 2020 első felében elindulhatnak a környezeti-innovációk, a jelentkezők szakmai és pénzügyi alkalmasságának vizsgálata.

Az említett klímavédelmi tőkealapot a Pénzügyminisztérium tulajdonában lévő és általa felügyelt Széchenyi Alapok Zrt. hozza létre, ez a szervezet az alapkezelés feladatát is elnyerte. A tőkealap kapcsán sem a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány, sem a Kék Bolygó Klímavédelmi Befektetési Zrt. nem végez pénzügyi tevékenységet, ezt a megbízásukból a Széchenyi Alapok Zrt. teljesíti. Mind a Köztársasági Elnöki Hivatalhoz, mint az Alapítványhoz folyamatosan érkeznek kis- és középvállalkozások megkeresései, amelyek klímavédelmi célokat megvalósító tevékenységükhöz kérnek hosszútávú befektetést, segítséget. A klímavédelmi tőkealap az Alapítvány céljait magában foglaló befektetési szabályzattal rendelkezik, annak befektetési bizottsága dönt majd arról, hogy mely vállalkozásokba történik befektetés. Minden befektetés során kiemelt cél lesz, hogy a vállalkozás tevékenysége klímavédelmi hatással járjon, például ilyen a CO₂-kibocsátás csökkentése.

Az Alapítvány a 2020. évben további forrásokat helyez ki a 100%-os tulajdonában lévő Kék Bolygó Klímavédelmi Befektetési Zártkörűen Működő Részvénytársaság közvetítésével a klímavédelmi tőkealapba, valamint továbbszerződött támogatás formájában támogatja a tőkealap és az azt létrehozó zártkörű részvénytársaság működését, működtetését.

A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány Alapítójához, illetve a szervezethez létrehozása óta folyamatosan érkeznek az olyan megkeresések, amelyekben klímavédelmi, fenntarthatósági hozadékkal járó ötletek, kezdeményezések megvalósításában kérnek segítséget.

Az Alapítvány változatlanul kiemelt figyelmet fordít a gazdasági szereplők szemléletformálására, célja a természet-, környezet- és klímavédelmet támogató megoldások elterjedésének támogatása. A magyar gazdaság karbonsemlegesítésének, az új, zöldszerű gazdasági átmenet végrehajtásának alappillérei a hazai kis- és középvállalkozások. A munkafolyamatok átalakításával, új ágazatok és piacok hazai megteremtésével a cégek jelentős mértékben hozzájárulnak Magyarország emissziócsökkentési vállalásainak teljesítéséhez, a gazdaság klíma-ellenállóságának megteremtéséhez. Az Alapítvány célul tűzte ki, hogy ezen társaságok támogatására megoldást talál.

A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány rendelkezésére bocsátott források meghatározott időtartamban állnak rendelkezésre, felhasználásukra alapesetben 1,5 évig van lehetőség.

Általános vállalkozásfejlesztési tapasztalat, hogy ennél jóval hosszabb, minimum 5 éves időtartam szükséges ahhoz, hogy az induló vállalkozás önálló, stabil, megtérülő üzletmenetet alakítson ki. A fentiekben ismertetett körülmények mérlegelése és a gazdasági lehetőségek vizsgálata után a fentiekben részletezett célok megvalósítása érdekében az Alapítvány tematikus kockázati tőkealap felállítása mellett döntött.

A klímavédelmi szempontokat szem előtt tartó, jelentős társadalmi hasznot létrehozó (pl. CO₂, CH₄ és más üvegházhatást erősítő anyagok kibocsátását és az energiafelhasználást csökkentő, valamint a környezetet szennyező anyagok kibocsátását csökkentő, vagy ezeket újrahasznosító stb.) vállalkozások igen széles köre található meg hazánkban, azonban azok fejlettsége, teljesítménye elmarad a nyugat-európai országok szintjétől. Ennek egyik oka, hogy ezen vállalkozások számára korlátozott külső finanszírozási lehetőségek állnak rendelkezésre. A klímavédelmi projektek/vállalkozások számára a kockázati tőke-befektetés egy kiváló lehetőség lehet, mely rövid idő alatt jelentős forrásbevonást, ennek hatása fejlődési potenciált jelent. Az éghajlatváltozás témakörének rendkívül komplex szakmai hátterét képviselő Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány, illetve a kockázati tőke-befektetésekben központi helyet foglaló Széchenyi Alapok Zrt tudásának és tapasztalatainak eredményeként, a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány által biztosított forrásból közösen hozta létre a KÉK Bolygó Klímavédelmi Kockázati Tőkealapot. Az Alap elsődleges célja, hogy a szűk körű klímavédelmi célú pénzügyi forrásbevonási lehetőségek körét kiszélesítse, a fejlettebb, jelentősebb tőkebevonást igénylő vállalkozások számára célzott megoldást nyújtson.

A kezdeményezés új finanszírozási modellt teremt, amely nemcsak a projekt pénzügyi megtérülését veszi tekintetbe, amikor dönt annak támogatásáról, hanem mérlegeli azokat a klímavédelmi, környezetvédelmi, egészségvédelmi hatásokat, amelyek a program megvalósulása következtében előállnak. Ez az első magyarországi klímavédelmi célkitűzésű tőkealap. Az egyes befektetések esetében a pénzügyi megtérülés mellett feltétel, hogy a támogatott projektnek hozzá kell járulnia klímavédelmi célokhoz is.

Az Alapítvány 3/2019. (V. 28.) számú kuratóriumi határozata alapján 2019. június 12. napján megalapította az egyszemélyes, zártkörűen működő Kék Bolygó Klímavédelmi Befektetési Zrt-t, melynek tulajdonosa és egyedüli részvényese. Az Alapítványhoz érkezett szakmai javaslat alapján a tőkealap felállításának és fenntartásának feladatát a KBKB Zrt-re bízta.

A tőkealap felállítását csak az arra jogosult szervezetek végezhetik, ezen feladat elvégzésére a Pénzügyminisztérium tulajdonában és felügyelete alatt álló Széchenyi Alapok Zrt-t kérte fel a szervezet. Piaci egyeztetéseket követően a Kék Bolygó Csoport az alapkezelési tevékenység ellátására is a Széchenyi Alapok Zrt-t kérte fel.

A projekt és a célkitűzések vizsgálata nyomán a Széchenyi Alapok Zrt azt a döntést hozta, hogy Kárpát-medencei Vállalkozásfejlesztési Kockázati Tőkealapja terhére részt vállal a Kék Bolygó Klímavédelmi Befektetési Zrt által létrehozásra kerülő klímavédelmi kockázati tőkealapban, biztosítja a jegyzett tőke összegének 50%-át.

Az Alapkezelési Szabályzatban Felek közösen egy 5.000.000.000,- Ft, azaz Ötmilliárd forint értékű jegyzett tőkére rendelkező kockázati tőkealapot felállítását tűzték ki célul, valamint kifejezték az iránti egyértelmű szándékukat, hogy az alap jegyzett tőkéjét 10.500.000.000,- Ft (tízmilliárd-ötszázmillió forint) emeljék további források rendelkezésre állása esetén.

2020. május 28.-án 6122-105 nyilvántartási számon az MNB nyilvántartásba bejegyezte a Kék Bolygó Klímavédelmi Kockázati Tőkealapot, először magántőkealapként, majd 2020. május 29.-vel ezt javította kockázati tőkealapra.

A jegyzett tőkére vonatkozó célkitűzések teljesítéséhez az Alapítvány a Kormány 1260/2020. (V. 27.) Korm. határozata és 1486/2020. (VIII. 7.) Korm. határozata 2. pontja révén kapott segítséget: a szervezet vissza nem térintendő támogatásokban részesült, 2020-ban 2 500 000 000 forint, 2021-ben további 2 500 000 000 forint összegben.

A Kék Bolygó Klímavédelmi Kockázati Tőkealap az engedély megérkezését követően megkezdte működését, 2021. szeptemberéig 100-nál több ötlet és vállalkozás juttatta el adatait az Alapítványhoz, illetve az Alapkezelőhöz.

A beérkezett jelentkezések alapos vizsgálaton estek át, ennek során egyértelművé vált, hogy a beérkezett klímavédelmi támogató ötletek, kezdeményezések között számos korai fázisú céltársaság is megjelenik, amelyek nem érettek arra, hogy kockázati tőkebefektetést kapjanak, majd ezt felhasználva sikeresen önálló tevékenységet végezzenek. Az ilyen korai fázisú jelentkezők esetében jelentős hiányosságok állnak fenn, jelenlegi formájukban nem felelnek meg az Alap befektetési elveinek, illetve az Alapkezelési Szabályzatban rögzített feltételeknek. Van, ahol az ötlet jogi háttere nem tisztázott, másutt nem megfelelő az üzleti terv, van olyan eset is, ahol a piaci validáció nem áll rendelkezésre vagy nem elfogadható. A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány ezért azt a döntést hozta, hogy saját hatáskörben (és az Alaptól független forrásból) klímavédelmi vállalkozásfejlesztési programot hoz létre annak érdekében, hogy ezen feladatok megoldásában segíteni tudja a céltársaságokat. Ezt a szervezet a 2021. évi szakmai programjában vállalta, jelent támogatásnak nem része.

A befektetésre készen álló projektek mellett olyan, kisebb volumenű befektetést igényelnek, amelyeket a Széchenyi Alapok Zrt. nem kíván támogatni, mivel nem érik el a társaság hozamelvárását.

Mivel a kisebb tőkeerővel rendelkező gazdasági társaságok sikeressé válásában kulcsfontosságú az egyedi ügykezelés, a megfelelő tanácsadás, a jól időzített beavatkozás, ezért az Alapítvány saját alapkezelő szervezet létrehozása mellett döntött, mely feladatot a Kék Bolygó Klímavédelmi Befektetési Zrt. valósítja meg. A Széchenyi Alapok Zrt. 2021. 4. negyedévében át kívánja adni alapkezelési feladatait a Kék Bolygó Klímavédelmi Befektetési Zrt. részére, mely ezt követően egyedül működteti a Kék Bolygó Klímavédelmi Kockázati Tőkealapot.

Bár az Alapból még nem került sor befektetésre, a fenti intézkedések biztosítják, hogy a klímavédelmi projektek megkapják a megfelelő segítséget, amelyre a sikeressé válásukhoz szükség van.

A vállalt feladat megvalósításához elengedhetetlenül fontos a KBKB Zrt fenntartása, zökkenőmentes működésének biztosítása. Mivel az alapkezelési tevékenység megkezdéséig a társaság nem rendelkezik bevételekkel, a fenntartáshoz szükséges forrásokat a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány továbbadott támogatással biztosította.

Az Alapítvány a KBKB Zrt közvetítésével, ázsziós tőkeemeléssel helyezett ki további forrásokat a Kék Bolygó Klímavédelmi Kockázati Tőkealapba.

5.9 Lakossági ingatlanok energiahatékonyságának javítása

A hazai épített környezet meghatározó egységei az ún. „Kádár-kockák”. Előbbiek energiahatékonyságának fejlesztése nemzeti érdek, amelynek forrása egyaránt lehet a hazánknak nyújtott európai uniós támogatás és a központi költségvetés. Az összes érdekelt fél (érintett lakossági szegmensek, kormányzati szféra, finanszírozási ágazat) szempontjait figyelembe vevő működtetési struktúra kidolgozása jelentős előrelépés az energiamegtakarítás irányába.

Ennek keretében kidolgoztatjuk a szükséges építészeti típusterveket, a felújításhoz, átalakításhoz szükséges műszaki dokumentációt és a kapcsolódó finanszírozási modelleket, az egységnyi beruházások, valamint nemzetgazdasági szintű pénzügyi kalkulációk szintjén.

A teljes hazai végsőenergia-felhasználáson belül a háztartások közel egyharmados részesedése jól szemlélteti, hogy a lakossági energiafelhasználásnak milyen fontos szerepe van a nemzeti energiagazdálkodásban. A hazai lakásállomány 2/3-át kitevő családi házak korszerűsítése és energiafelhasználásának csökkentése nemcsak a hazai energiapolitika kulcsfontosságú területének számít, de a klímavédelem és a fenntarthatóság területén is megkerülhetetlen tényező. A lakóépületek energiafelhasználásának csökkentése által mérsékelhető a szén-dioxid-kibocsátás, javítható a levegő minősége, illetve nem utolsósorban enyhíthető hazánk importfüggősége.

Emellett a lakóépület-felújításoknak jelentős társadalmi haszna is van, hiszen ezáltal például jelentősen csökkenthető az energiaszegénység, erősíthető a vidék népességmegtartó képessége, és a lakosok komfortérzete is javítható. Összességében a lakások energetikai felújításának olyan komplex hatásai azonosíthatóak, melyek a fenntarthatóság mindegyik elemét, vagyis a környezetet, társadalmat és a gazdaságot számottevően érintik.

A témakör komplexitásából kifolyólag felmérésünknel, a Capital Consulting Magyarország Zrt. segítségével, törekedtünk egy olyan multidiszciplináris elemzés elkészítésére, mely a családi házak felújításának minél több aspektusát hivatott bemutatni. A megalapozó tanulmányban a családi házak energetikai korszerűsítéséhez kapcsolódóan megismertük a hazai lakásállomány állapotát, illetve az egyes társadalmi és jövedelmi csoportok eltérő energiafelhasználási, energiakiadási és lakhatási sajátosságait, továbbá konkrét típusházak esetében a szakértők felmérték az energiamegtakarítási potenciálokat és beruházási költségeket az egyes felújítási típusok függvényében.

A teljes tanulmányt elérhetővé tettük a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány weboldalán, a www.kbka.org -on, ahol minden érdeklődő számára szabadon hozzáférhető.

A felgyorsult technológiai fejlődésnek és az innovációs folyamatoknak köszönhetően olyan termékek és megoldások jelennek meg, amelyek teljes szemléletváltást és alkalmazkodást követelnek mindenkitől.

Az okos város olyan szolgáltató, amely összekapcsolt települési funkciókat és lehetőségeket biztosít lakói számára, ezáltal népességmegtartó, munkahelyteremtő és szolgáltató képessége hatványozódik, a polgárok lehetőségei kitágulnak, a környezetterhelés mutatói javulnak, a város működésének hatékonysága, különösen az energiahatékonyság, fokozódik.

Az Alapítvány az EDUTUS Nonprofit Közhasznú Zártkörűen Működő Részvénytársaságot kérte fel az „Okos térség helyi audit lefolytatása és okos térség módszertan kidolgozása” feladat elvégzésére, ehhez továbbadott támogatással biztosította számára a szükséges forrást.

Az okos város modell szerinti fejlesztések alapvető szempontja az erőforrások fenntartható használata, ezért a kutatási program fókuszában a fenntartható vidékfejlesztés és településüzemeltetés, a klímavédelem, a levegő- és vízminőség védelem, a hulladékgazdálkodás és -hasznosítás, valamint a koronavírus járvány okozta válsághelyzetre tekintettel a turizmus és a gazdaság újraindítása állt.

A kutatási program célja kettős: egyrészt példaként szolgál a hazai települések, térségek számára az okos város modell szerinti fejlesztések tervezéséhez. Segítségével hatékonyabban szervezhető meg a közigazgatási, gazdasági, hegyközségi, turisztikai, illetve más önszerveződési elv alapján együttműködő települések szolgáltatási rendszere, ideértve a környezeti és gazdasági szempontból egyaránt fenntartható helyi tömegközlekedés, egészségügy és szociális ellátás, hulladékgazdálkodás, energiatermelés kialakítását vagy a helyi erőforrásokra és hagyományokra épülő vendégváro szolgáltatások, ökológiai gazdaságok (újra) szervezését. Másrészt a helyi audit eredménye iránymutatás a kormányzati és önkormányzati döntéshozók számára a konkrét helyi igényeket, trendeket és megoldásra váró problémákat illetően.

A munka alapját a három kiválasztott régióra vonatkozó szekunder elemzés képezte. Az elemzés kiemelt céldokumentumai a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia, ágazati fejlesztési koncepciók, vonatkozó területfejlesztési stratégiák és korábbi, releváns kutatások voltak. Ugyancsak a kutatás megalapozását szolgálta a statisztikai adatok elemzése. Ezen kívül a feladat teljesítéséhez sor került online kérdőíves kutatás lefolytatására és mélyinterjúk készítésére is.

A kutatás eredményeit elérhetővé tettük a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány weboldalán, a www.kbka.org -on, ahol minden érdeklődő számára szabadon hozzáférhető.

5.10 A magyar KKV energiafelhasználási szokások feltérképezése és az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer működési modelljének kialakítása.

A KKV-szektor energiahatékonyságának javítása érdekében szakmai partnerekkel, szakértők megbízásával a hazai KKV energiaszektor jellemzőiről felmérés készítése.

Energiáhozhatékonysági kötelezési rendszer működési modelljének kialakítása az energetika, a közlekedés és a mezőgazdaság területeinek vizsgálatával.

- Nemzetközi legjobb gyakorlatok, tapasztalatok összegyűjtése
- Hazai környezet elemzése, alkalmazhatóság vizsgálata
- Javaslattétel a lehetséges kialakítandó működési modell opciókra.

Az Alapítvány szakértők segítségével megismerhette a hazai kis- és középvállalkozások energetikai jellemzőit. A felmérés keretében vizsgált társaságok 4 csoportba sorolhatók aszerint, hogy milyen szintű energiamérés jellemzi őket:

- nincs energiamérés,
- szigetszerű energiamérés,
- törvényi megfelelést szolgáló energiamérés,
- széleskörű energiamérés, a MEKH rendeleten túlmutatóan.

A felhasznált energia méréséből kinyert eredmények elemzésére az energiamonitoring és -menedzsment szoftverek a leghatékonyabbak, melynek köszönhetően automatikussá válik a feldolgozás folyamata. Azon társaságok, melyek nem támogatják a vizsgálatot szoftveresen, jellemzően nem is dolgozzák fel a mérésből származó adatokat, információkat. Bizonyos fogyasztási szint felett törvényi kötelezettség az energetikai szakreferens alkalmazása.

A fogyasztás optimalizálására a piacon ipari eredetű megoldásokat, energiamérés/optimalizálás oldalról elérhető megoldásokat, audit/folyamatoptimalizálás megoldásokat találhatunk.

A felmérés az ipari szegmens területén történt, elsősorban a megkérdezett szervezetek attitűdjét vizsgálta az energiafogyasztási szokások, az energiahatékonyság és az energetikai fejlesztések területén.

A felmérésben képet kaphattunk arról, hogy az ipari terület vállalatainak miként kezelik az energetika kérdéseit. Az energia fontosságának értékelése során nem találtunk statisztikai összefüggést a válaszadó szervezeti méretével, bár az energetikai hatékonysággal összefüggő attitűd korrelálni látszik az állományi létszámmal. A megújuló energiaforrások hasznosításával kapcsolatos attitűd mind az éves árbevétellel, mind az átlagos létszámmal korrelál. „Milyen megoldásokat látnak saját energiafelhasználásuk optimalizálására?” kérdésre érkezett válaszok jól szemléltetik, hogy a megkérdezettek az egyes energetikai hatékonysági technikákat mennyire ismerik, esetleg alkalmazzák. Jól látható, hogy a leggyakrabban alkalmazott technikák a megújuló energiák használata, pazarlás kiszűrése és a szemléletformálás.

Általánosságban elmondható a felmérés eredményei alapján, hogy bár fejlődött a magyar ipari szektor energiatudatossága, de ez még elmarad a nyugat-európai, vagy az északi országok szintjétől. Örömteli ugyanakkor azt látni, hogy a vállalatvezetők szemléletváltása már a modern energiatudatos gondolkodást tükrözi, igaz néhol még csak a szavak szintjén. Amíg néhány éve az energetikával kapcsolatos szabályozások csak kényelmetlen plusz adminisztrációt jelentettek, addig napjainkra a vállalatok vezetői ráébredtek arra, hogy mennyi lehetőség rejlik az erőforrások felhasználásának mérésében és optimalizálásában. A MEKH rendelet elindított egy olyan folyamatot, amely remélhetőleg a tudatos energiafelhasználás útján indítja el a hazai vállalkozásokat, felismerve azt, hogy a hazai és nemzetközi versenyképesség kulcsa a jövőben már nem csak innovatív hozzáálláson, hanem a szűkös erőforrások optimális felhasználásán is múlik.

Energhiahatékonysági kötelezési rendszer

Az EU-s klímavédelmi célokkal összhangban, Magyarország 2030-ra ambiciózus végső energiafelhasználási csökkenést és energiahatékonysági javulást tűz ki célul a Nemzeti Energiastratégiában. Az energiahatékonyság fejlesztése közvetve a gazdaság versenyképességét javítja, ezért kiemelt gazdasági érdek, hiszen hazánk a régió más országaihoz képest elmaradást mutat. A meglévő energiahatékonyság intézkedések folytatása nem lesz elégséges a kitűzött célok elérésére, becslések szerint a 2030-as végső energia fogyasztás 10%-kal meghaladná a célértéket, ezért az eddigiekhez képest jelentősen több erőfeszítést kell tenni energiahatékonyság terén. Ennek érdekében Nemzeti Energiastratégiában energiahatékonyság kötelezettségi rendszer bevezetését írja elő a 2021-2030-as időszakra. Az Alapítvány szakmai partnerével azt a feladatot vállalta, hogy

kidolgozza, hogy miként történhet meg a kötelezettségi rendszer magyarországi bevezetése, illetve kidolgozza annak működési modelljét.

A kitűzött nemzeti energiahatékonysági célok megvalósítása energiahatékonysági kötelezési rendszer bevezetése esetén az energiapiaci szereplők (energia elosztók és/vagy energia kereskedők) feladata. A rendszer megfogalmazza a célkitűzéseket, azonban a piaci szereplők szabadon döntenek el, hogy hogyan érik el a megtakarításokat, ismerik a fogyasztókat és tudják, hogy mik azok az intézkedések, amik az érintett piacon a legjobban működnek. Ez a megoldás ösztönzi az új, egyedi megoldásokat, az innovációk terjedését is.

A kötelezettségi rendszer mellett alkalmazhatóak az „alternatív szakpolitikai intézkedések” is. Ez egy olyan szabályozási, pénzügyi, adóügyi, önkéntes vagy tájékoztatási eszköz, amit annak érdekében, vezetnek be, hajtanak végre, hogy a piaci szereplők számára olyan támogatási keret, követelmény vagy ösztönző jöjjön létre, amelynek köszönhetően energiahatékonysági szolgáltatásokat nyújtanak és vesznek igénybe, valamint egyéb energiahatékonyság-javító intézkedéseket vezetnek be.

A tanulmány bemutatta a nemzetközi példákat, ezek magyarországi alkalmazhatóságát, ismertette a kötelezettségi rendszer hatását az energiaszektorra, vizsgálta annak alkalmazhatóságát a közlekedési szegmensben és a mezőgazdaságban, mivel mindkettő jelentős energiafelhasználó. Fentiek megvalósulásához a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány szakmai partnerként tudásbázis biztosításával és fejlesztésével, továbbá szemléletformáló feladatok ellátásával is hozzá tud járulni.

Az Alapítvány folyamatosan nyomon követi a magyar jogszabályi környezet fejlődését, mivel további szabályozó intézkedések szükségesek ahhoz, hogy a tanulmányban foglaltak a gyakorlatban hasznosíthatóvá váljanak. Amint a körülmények adottak, a szervezet felkeresi az érintett kormányzati döntéshozókat a kötelezési rendszer kialakításának támogatása érdekében.

5.11 Működési költségek, tevékenységgel összefüggő kiadások:

Az Alapítvány működését, szakmai céljainak megvalósulását biztosító stáb, illetve a fogadott gyakornokok és megbízott szakértők költségeit, a munkavégzéshez kapcsolódó kiadásokat (pl. telefon- és internetköltségek, készletbeszerzések), az Alapítvány székhelyének fenntartását, a szakmai feladatokat ellátó partnerek (pl.: könyvelés, jogi feladatok elvégzése, bankköltség) díjazását, a kiküldetések és a projektek költségeit, a számítástechnikai rendszerek és a webes felületek működtetését, a közbeszerzésekkel járó költségeket, illetve az eljárások győztéseitől megrendelt szolgáltatások díjait, valamint a szakmai program megvalósítása érdekében felmerülő egyéb költségeket szintén a támogatás fedezi.

A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány által vállalt szakmai feladatok végrehajtását biztosító operatív stáb javadalmazása, emellett a munkavégzéshez szükséges feltételek, készletek, eszközpark biztosítása, és annak működtetése, jelen támogatásból megvalósított feladatok. Az Alapítvány szakmai partnerei biztosítják a működéshez szükséges további szolgáltatásokat, illetve a kötelező feladatok elvégzését (pl.: könyvelés, jogi feladatok elvégzése, bankköltség, számítástechnikai rendszerek és a webes felületek működése, a közbeszerzésekkel járó költségek stb.).

A törzsállomány mellett az online klímavédelmi szemléletformálás érdekében az Alapítvány működteti az Élő Bolygónk Klímavédelmi Szemleoldalt is. Az oldal szerkesztősége 2020. májusában csatlakozott a szervezethez, az általuk szemlézett cikkek minden korosztály számára naprakész sajtótartalmakat biztosítanak a klíma-, környezet- és természetvédelmet érintő kérdésekről, továbbá az oldal archívuma hasznos tudástárat jelent.

5.12 Továbbszerződött támogatások: Az Alapítvány támogatás nyújtása útján – az Áht., az Ávr. és a további vonatkozó jogszabályok rendelkezéseinek figyelembevételével – támogatni kívánja azon szervezeteknek – az Alapítvány által meghatározottaknak megfelelő – projektjeit, amelyek a támogatás céljával és az Alapítvány alapító okiratában foglalt célokkal egyező, a társadalom környezeti problémákkal szembeni érzékenységet és a klímaváltozással szembeni fellépéssel kapcsolatos elkötelezettséget növelő tevékenységeket valósítanak meg, ezen célok elérését elősegítik.

A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány több esetben biztosította továbbadott támogatás segítségével klímavédelmi szakmai feladatok megvalósítását. Számos ilyen projektet a fenti pontokban már bemutatunk, az alábbiakban pedig ismertetünk néhány további, klímavédelemmel összefüggő, jelen forrásból támogatott tevékenységet.

A Magyar Kémikusok Egyesülete kiemelten foglalkozik a kémiai, műszaki és gazdasági tudományos ismeretterjesztéssel, szakfolyóiratokat és szakmai kiadványokat szerkeszt, ad ki és terjeszt. Felkérésükre az Alapítvány vállalta, hogy támogatja a Magyar Kémikusok Lapjának, Klíma különszámának 2500 példányban történő megjelenítését, „A klímaváltozás a kémia és határterületeinek szemszögéből” címmel.

A tudományos szervezet célja volt a klímaváltozás kérdéseiről egy olyan, ismeretterjesztő kiadvány összeállítása, mely a kémia és határterületeinek szemszögéből közelíti meg a témát. Egy olyan különszám készült, mely kutatási eredmények bemutatásával segíti a világunkban tapasztalható folyamatok összefüggéseinek megértését.

A klímaváltozással szembeni fellépéssel kapcsolatos elkötelezettséget, valamint a társadalom és a környezet közötti új viszonyrendszer kialakítását a következő témák feldolgozásával segíti a kiadvány:

Klímaváltozás: hol tartunk most?

Az adattudomány eszköztárának alkalmazási lehetőségei a klímaváltozás kihívásainak azonosításában és kezelésében

Az ivóvízellátás problémái és kezelési lehetőségei

Az élelmiszeripar kihívásai: a klímaváltozás hatásai az élelmiszer-biztonságra

A zöld kémia válaszai az éghajlatváltozásra

Trendek és lehetőségek az ipari szerves kémia környezetbarátabbá tételére

A műanyagipar és a műanyag-felhasználás környezeti hatásainak csökkentése

Légekörkémiai folyamatok és éghajlatváltozás

Klímaváltozás és energiaellátás, különös tekintettel a megújuló forrásokra

Mobilitás és klímaváltozás (környezetszennyezés) rendszerszemléletben

Körforgásos gazdaság: a fenntarthatóság nélkülözhetetlen eszköze

A különszám írásainak szerzői a Magyar Kémikusok Egyesülete tagjai, vegyészek, vegyészmérnökök, kutatók, iparban dolgozók, gyógyszerészek, kémiatanárok. Az előfizető cégek mellett a kémia oktatásban érdekelt középiskolák, az egyesület által szervezett középiskolai kémiaversenyeken résztvevő diákok, az egyetemi diákköri versenyek résztvevői, a Varázslatos Kémia Tábor résztvevői jutottak hozzá a különszámhoz.

A környezetvédelem és ezen belül a klímaváltozással kapcsolatos információk az egész társadalom számára fontosak Magyarországon. A kiadvány hiánypótlónak tekinthető, hiszen a kémikus társadalom bár eleve szakmai prioritásból foglalkozik a környezetvédelemmel, ilyen célirányosan szerkesztett publikáció még nem jelent meg. Mindemellert egyedi abban az értelemben is, hogy nem a környezetpolitikai megközelítés kerül a szerkesztés fókuszába, hanem a természettudományos.

Országos VÍZÉRTÉK és Digitális Vízgazdálkodási Konferencia / MASZESZ

Köztársasági Elnök úr fővédnökségével és köszöntő előadásával vette kezdetét 2020. december 2-3-án a MaSzeSz széleskörű szakmai és társadalmi részvétellel megrendezett országos konferenciája. Az esemény a települési víziközmű szolgáltatás alapját képező vízkészlet, a tisztítást és szállítást szolgáló infrastruktúra, valamint annak működtetését biztosító humántőke értékének fenntartására és fejlesztésére fókuszált.

A rendezvény kiemelt témái a fenntartható víziközmű szolgáltatás valódi értéke, a tudásalapú gazdálkodás, a kis- és nagytelepüléseken jelentkező költségek nagymértékű különbségének csökkentése, a települési vízgazdálkodás digitális adat és információ vezérelt alapokra helyezése, és a jövő szakemberei voltak.

A MaSzeSz vízérték társadalmi felmérés eredményeit és szemléletformáló programját bemutató panelbeszélgetésben megerősítést nyert, hogy a társadalmi szerepvállalási, a horizontális és vertikális szolidaritási készség, az integrált díj- és vagyongazdálkodásra való nyitottság rendelkezésre áll. A víz-érték tudat megteremtéséhez, a „víz legtágabb értelemben vett értékének el- és felismeréséhez” arra van szükség, hogy a társadalomban megjelenő tudásvágy kielégítése transzparens adatokkal történjen. Biztosítani kell a láthatatlan infrastruktúra és szolgáltatás bemutatását, hiszen sem a mostani, sem a jövő generáció számára nem mindegy, hogy milyen (víz)forrás és vízvezetékrendszer van a csap mögött.

Az ágazati panelbeszélgetésekben megállapítást nyert továbbá, hogy a víziközmű szolgáltatás (azon belül az infrastruktúra és humántőke) hosszú távú fenn- és megtarthatósága a jelenlegi vagyon és díjgazdálkodási keretek között nem biztosítható.

A települési vízgazdálkodás digitális adat- és információ vezérelt alapokra helyezése nélkül nincs esélyünk a mind a klímaváltozás, mind pedig a társadalom által támasztott, egyre növekvő elvárásoknak és kihívásoknak megfelelni. Az ellátórendszerek digitalizált alapadataira épülő dinamikus méréssel, monitorozással, adatfeltöltéssel, elemzéssel és szakértő értékeléssel javítható mind az üzemeltetés, mind pedig a fejlesztő beruházások költséghatékonysága.

A MaSzeSz Junior Tagozata (JurTa) a „Vízre tesszük a jövőt!” mottója keretében tekintette át a szakmai humánerőforrás utánpótlás jelenét, jövőjét, utánpótlás fejlesztési tevékenységét.

A szakma friss és régóta fiatal képviselői, illetve a témában jelentős szerepet vállaló Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány képviselője egybehangzóan erősítették meg, hogy a szakmának van egy generációkon átívelő bázisa és a fiatal nemzedéket megszólító, a vizes szakma és munka iránti nyitottságot teremtő ereje.

Az esemény során megosztott tudást, a megfogalmazott szakmai üzeneteket a Szövetség a fenntartható vízgazdálkodás motorjaként viszi tovább a jövőben is.

A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány támogatásával jelent meg Csath Magdolna: A fenntarthatóság árnyalatai című kötet. A kiadvány a fenntartható fejlődés gazdasági, társadalmi, környezeti, nemzetközi és európai uniós aspektusait interdiszciplináris módon, tudományos igénnyel vizsgáló szakmai összegzés, amely mind a társadalmi tudatosság erősítését szolgáló, széles körben terjesztett publikációként, mind a politikai döntéshozatal és végrehajtást segítő háttér tanulmányként, mind pedig az egyetemi képzésben, különösen a közszolgálati területeken felhasználható tankönyvként hasznosítható. A tudományos és ismeretterjesztő könyv piacon nem állt rendelkezésre hasonlóan sokoldalúan felhasználható mű.

A fenntarthatóság korunk nagy kihívása, melyben akár egyéni, akár kormányzati szinten felelősséggel tartozunk, hogy még időben képesek legyünk a szükséges szemléletváltásra, és a jelen döntéseivel ne lehetetlenítsük el a jövő generációit.

Kutatók már többször figyelmeztettek, hogy a vadonélő állatok életterének csökkenésével a COVID-19-hez hasonló pandémiák gyakoribbá válhatnak, ahogy a folyamatos gazdasági növekedést hajszoló emberi tevékenység nyomán a klímaváltozás is egyre erősebben fogja éreztetni a hatását. Ezer és egy példa figyelmeztet minket arra, hogy a következményekkel nem számoló növekedés helyett váltanunk kell a fenntartható fejlődés irányába, hogy értékeinket – ahogy a kötet fogalmaz: a társadalmi-, humán-, és természeti vagyont – megőrizzessük.

A kötet egy lépés afelé, hogy a gazdaságpolitikától a vállalati menedzsmenten át a társadalmi gondolkodásig ez a szemléletbeli változás bekövetkezhesen. Bár egy könyv e témában csupán csepp a tengerben, de „mi más a tenger, ha nem cseppek sokasága?”

A fenntarthatóság árnyalatai kötet megjelenése nyomán – a pandémiára tekintettel – online könyvbemutató keretében került sor egy szakmai beszélgetésre november 17-én.

A mű a Ludovika Egyetemi Kiadó gondozásában jelent meg, mely több évtizede meghatározó szereplője a hazai tudományos szak- és tankönyvkiadásnak.

5.13 Az Alapítvány az alapító okiratában foglalt célok megvalósulásának elősegítése céljából a saját, egyszemélyes tulajdonában álló korlátolt felelősségű társasága (a továbbiakban: Kft.) részére ázsios tőkeemelés formájában, jelen támogatás terhére tőkét biztosít. Ennek során a beruházással létrehozott eszköz a Kft. üzletrésze, mint befektetett pénzügyi eszköz lesz. A Kft. a részére juttatott tőkét az Alapítvány alapító okiratában foglalt célok megvalósulásának elősegítése érdekében használja fel.

A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány alapcél szerinti tevékenységei megvalósítása érdekében saját ingatlan vásárlása mellett döntött, mely stábja, alumni közössége, rendezvényei számára biztosíthat elhelyezést, emellett a szabad területei bérbe adása által önálló bevételi forrást is jelenthet.

Az ingatlant érintő tevékenységeket az Alapítvány egy, a 100%-os tulajdonában álló gazdasági társaságba tömörítette, ez a KBKC Kék Bolygó Klímavédelmi Capital Kft.

A szakmai programban foglaltaknak megfelelően az említett szervezetben ázsios tőkeemelésre került sor, így biztosította az Alapítvány az ingatlan vételára és a kapcsolódó vagyonátruházási illeték fedezetét.

Az alapos piacfelmérést követően kiválasztott ingatlan természetben a 1026 Budapest, Pasaréti út 59. szám alatt, 12008/2 helyrajzi számon található, mind irodai használatra, mind a rendezvények kiszolgálására alkalmas. A piacnak megfelelő vételárat 2

értékbecslés igazolta, továbbá egy műszaki állapotfelmérés erősítette meg a beépített rendszerek üzemképességét.

Az Ingatlan Adásvételi szerződés aláírására és a vételár átutalására 2021.04.14.-én került sor. Az Alapítvány több különböző forrásból, többek között GF/JSZF/100/8 (2020) iktatószámú támogatói okirat által biztosított támogatásból fedezte a vásárlást. A KBKC Kft törekszik az ingatlan valamennyi szabad felületének bérbeadására, az ebből származó bevételt osztalékként kifizeti az Alapítvány számára, amely ezt a forrást további alapcél szerinti tevékenységeinek megvalósítására fordítja. Az ingatlan bérbeadásából bevétel legkorábban a 2022. évben várható.

Összegzés

A Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány által a GF/JSZF/100/8 (2020) iktatószámú támogatói okiratban vállalt szakmai program megvalósítását is jelentősen befolyásolta a koronavírus világjárvány.

Büszkén jelentjük, hogy a kihívások ellenére az Alapítvány minden vállalt feladatát megvalósította:

- fontos szerepet vállalt a hulladékgazdálkodási rendszerek újragondolásában fejlesztésében, támogatta a megyei jogú városokat a klímavédelmi kihívások teljesítésében, a témában további közvélemény kutatásokat végzett
- számos, széles társadalmi rétegeket érintő szemléletformáló esemény megvalósításában, támogatásában vett részt, további fenntarthatósági kiadványok megjelentetéséről gondoskodott
- saját fejlesztésű, fiatalokat célzó edukációs akciókat valósított meg, továbbá szakértő partnerek ilyen projektjeinek megvalósítását támogatta, így a fenntarthatósági tankönyv megjelentetését is
- folytatta saját gyakornoki, kutatási munka és külföldi ösztöndíj programját, melynek keretében egyre több hallgató számára biztosított kivételes lehetőségeket, többek között a Műhely előadásai által
- szemléletformáló kampányokat valósított meg weboldala, közösségi média felületei segítségével
- a V4 régió számára start-up versenyt bonyolított le, feltérképezte európai szintű pályázati lehetőségeit,
- a klímavédelmi célokat megfogalmazó vállalkozások támogatása érdekében biztosította a Kék Bolygó Klímavédelmi Kockázati Tőkealap működtetését, abba további tőkét helyezett ki, illetve gondoskodott a tulajdonos Kék Bolygó Klímavédelmi Befektetési Zrt fenntartásáról
- tanulmányok, kutatások segítségével javaslatokat fogalmazott meg a lakossági ingatlanok energiahatékonyságnak javítása, valamint az okos-város modell terjedése érdekében
- megállapította, hogy érdemi változások indultak meg a magyar KKV szektorban a hatékony és gazdaságos energiafelhasználás irányába, szakértő partnerével kidolgozta az energiahatékonysági kötelezési rendszer modelljét

- biztosította a szakmai feladatok ellátásához szükséges feltételeket, háttérrel, humán erőforrásokat, a kötelező feladatok teljesítését
- további, klímavédelemmel összefüggő projekteket támogatott
- alapcél szerinti tevékenységeinek megvalósításához helyszínt biztosító ingatlan beszerzéséről gondoskodott.

A szakmai program teljeskörű végrehajtása érdekében a költségtervhez képest a pandémia okozta jelentős változás ellenére csak minimális átcsoportosításra volt szükség a költségkategóriák között. A kutatási, fejlesztési és kommunikációs munkát végző szakértők, külső megbízottak, főállású munkatársak a koronavírus világjárvány okozta hátráltató tényezők ellenére sikeresen megvalósították vállalt tevékenységeiket, az Alapítvány felé elszámolták a költségeiket, ezen tételek fedezetét jelen forrásból biztosítottuk.

A Miniszterelnökségtől kapott támogatás felhasználása során az volt a cél, hogy az Alapítvány minél szélesebb spektrumon és a lehető leghatékonyabban járuljon hozzá a Támogató közfeladatai elvégzéséhez. Ennek érdekében a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány szakértői tevékenységekkel, minden generációt elérő szemléletformálással, rendezvényekkel, a vállalkozói szféra díjazásával, ösztöndíj programokkal, a klímavédelmi innovációk fejlesztésével és számos egyéb tevékenységgel hívta fel a magyar társadalom figyelmét a téma fontosságára. A követői bázis folyamatos növelése kiemelt törekvés, az Alapítvány friss és aktuális tartalmakkal jelenik meg az online és offline felületeken. Emellett folyamatosan keresi azokat a pontokat, ahol a kormányzati és a gazdasági szegmens tevékenységét szakértői tevékenységével segítheti a klímavédelmi célok elérésében.

Kérjük a Miniszterelnökség további támogatását az Alapítvány programjainak folytatásában, mivel az általa indított kezdeményezések hosszú távon formálják a magyar társadalom minden rétegének felelősségérzetét a klíma-, környezet- és természetvédelem iránt, továbbá az elindított fejlesztések, kutatások, befektetési, oktatási és tanácsadási programok nemcsak a gazdasági szereplők szemléletformálásának feladatát teljesítik, de általuk nyernek teret a klímatudatos technológiák, eljárások is. Az Alapítvány tevékenysége átfogó segítséget jelent a klímavédelem egyre erőteljesebb kihívásainak való megfelelésben.

Budapest, 2021. december 20.

Csepreghy Nándor

igazgató

Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány